

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

PRIVIND APROBAREA „STRATEGIEI NAȚIONALE DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE, 2015 - 2019”

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre,

Art. 1

Se aprobă Strategia Națională de Reintegrare Socială a Persoanelor Private de Libertate, 2015 - 2019, denumită în continuare *Strategie*, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2

Se desemnează Administrația Națională a Penitenciarelor, instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, cu atribuții în domeniul facilitării reintegrării sociale a persoanelor private de libertate, să implementeze prevederile cuprinse în *Strategie*.

Art. 3

Se înființează Comisia interministerială pentru coordonarea și implementarea prevederilor *Strategiei*, denumită în continuare Comisia interministerială, organism fără personalitate juridică.

Art. 4

Rolul Comisiei interministeriale este de a coordona implementarea și monitorizarea aplicării prevederilor *Strategiei*.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Art. 5

(1) Comisia interministerială are următoarele atribuții:

- a) coordonează și monitorizează aplicarea prevederilor Strategiei la nivelul instituțiilor și autorităților publice centrale și locale responsabile;
- b) inițiază demersuri pentru mobilizarea resurselor necesare implementării prevederilor Strategiei;
- c) asigură comunicarea interministerială, precum și armonizarea punctelor de vedere;
- d) formulează recomandări și propune măsuri către instituțiile și autoritățile publice centrale și locale cu atribuții în domeniu, în vederea asigurării coerenței și eficientizării procesului de implementare a prevederilor Strategiei;
- e) identifică și propune politicile publice generate de prezenta Strategie;
- f) propune constituirea grupurilor de lucru, formate din specialiști de la nivelul instituțiilor și autorităților publice centrale și locale responsabile;
- g) informează anual Guvernul privind stadiul de realizare a obiectivelor stabilite în Strategie prin Raportul anual de monitorizare;
- h) analizează și formulează propuneri pentru revizuirea prezentei Strategii, în baza Raportului de evaluare intermediară, elaborat de responsabilii desemnați prin Regulamentul prevăzut la art. 8 alin. (1);
- i) analizează și formulează propuneri pentru consolidarea cadrului de reglementare și organizatorico-funcțional, instituit prin prezenta Strategie, în baza Raportului de evaluare finală, elaborat de responsabilii desemnați prin Regulamentul prevăzut la art. 8 alin. (1);
- j) Comisia interministerială îndeplinește orice alte atribuții în vederea realizării scopului pentru care a fost constituită.

Art. 6

(1) Comisia interministerială este formată din câte un reprezentant, având funcție de conducere, cel puțin la nivel de director, din cadrul următoarelor instituții publice:

- a) Ministerul Justiției;
- b) Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice;
- c) Ministerul Educației și Cercetării Științifice;
- d) Ministerul Afacerilor Interne;
- e) Ministerul Sănătății;
- f) Direcția Națională de Probațiune;
- g) Administrația Națională a Penitenciarelor.

(2) Președintele Comisiei interministeriale este reprezentantul Ministerului Justiției.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

(3) Pentru optima funcționare a Comisiei interministeriale, se desemnează un membru supleant pentru fiecare membru titular.

(4) Președintele și membrii Comisiei interministeriale sunt desemnați prin ordin/decizie de către conducătorii instituțiilor prevăzute la alin. (1), în termen de 30 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 7

(1) Comisia se întrunește semestrial sau ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui sau la solicitarea unui membru al acesteia.

(2) La lucrările Comisiei pot participa, în calitate de invitați, reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai universităților sau ai organizațiilor neguvernamentale, precum și alți specialiști.

(3) Atunci când consideră necesar, Comisia decide constituirea unor grupuri de lucru formate din specialiști din cadrul instituțiilor publice prevăzute la art. 6 alin. (1), care pun la dispoziția acesteia date și informații de interes în vederea fundamentării recomandărilor, măsurilor și politicilor publice formulate de către Comisie.

Art. 8

(1) Hotărârile Comisiei se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți, în conformitate cu prevederile Regulamentului, aprobat prin hotărâre a acesteia, la prima întâlnire de lucru.

(2) Secretariatul tehnic al Comisiei este asigurat de către Administrația Națională a Penitenciarelor. Atribuțiile secretariatului tehnic sunt stabilite prin Regulament.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor interne,
Gabriel Oprea

Ministrul justiției,
Robert Marius Cazanciuc

Ministrul muncii, familiei,
protecției sociale și
persoanelor vârstnice,
Rovana Plumb

Ministrul sănătății,
Nicolae Bănicioiu

Ministrul educației
și cercetării științifice,
Sorin Mihai Cîmpeanu

p. Ministrul tineretului și sportului,
Cristian Cosmin,
secretar de stat

București, 27 mai 2015.

**STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ
A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE
2015 – 2019**

CUPRINS

DEFINIREA UNOR TERMENI ȘI EXPRESII	6
INTRODUCERE	9
CADRUL LEGAL	14
DEFINIREA PROBLEMEI	17
OBIECTIVE	24
PRINCIPII GENERALE	29
MONITORIZARE, EVALUARE, REVIZUIRE	30
IMPLICAȚII BUGETARE	31
IMPLICAȚII JURIDICE	33
INDICATORI	34
ETAPE ULTERIOARE, INSTITUȚII RESPONSABILE	34
PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI NAȚIONALE DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE	36

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE 2015 – 2019

DEFINIREA UNOR TERMENI ȘI EXPRESII

a) persoane private de libertate – persoane sancționate cu măsura educativă a internării într-un centru educativ sau într-un centru de detenție, persoane condamnate la pedeapsa închisorii ori a detențiunii pe viață, persoane arestate preventiv din locurile de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, denumit în continuare ANP.

b) proces de reintegrare socială – succesiune de etape în asistența persoanelor private de libertate, ce are ca finalitate reintegrarea socială a acestora, după cum urmează:

1. **etapa instituțională** – debutează la încarcerare și se derulează pe perioada executării pedepsei, într-un interval temporal ce se finalizează cu aproximativ 90 de zile înainte de liberare;

2. **etapa de pregătire pentru liberare** – debutează cu 90 de zile înainte de liberare și durează până în ziua liberării sau, după caz, a liberării la termen;

3. **etapa post-detenție** – începe de la data liberării condiționate sau a liberării la termen. În sensul prezentei *Strategii*, prezintă elemente de relevanță în primele 30 de zile, factorii criminogeni de tipul: lipsa unui adăpost, lipsa unui loc de muncă, lipsa unui venit stabil, și se poate evalua de către instituțiile cu atribuții în domeniu pe o perioadă de până la 2 ani după liberare sau până la data împlinirii duratei pedepsei.

c) infrastructură instituțională – ansamblu al elementelor ce constituie baza tehnico-materială de susținere a activităților instituțiilor, cu relevanță pentru procesul de reintegrare socială.

d) parteneri instituționali – colaboratori implicați în procesul de reintegrare socială, de regulă, pe baza unor protocoale de colaborare sau a unor acorduri de parteneriat, după caz, instituții ale statului, organizații neguvernamentale, de drept public sau privat.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

e) loc de deținere – penitenciarele cu regim de maximă siguranță, închis, semideschis sau deschis, penitenciarele pentru tineri, penitenciarele pentru femei, penitenciarele – spital, centrele educative, centrele de detenție, centrele de arestare preventivă și secțiile speciale de arestare preventivă din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor.

f) personal de reintegrare socială - personal angajat în locuri de deținere cu atribuții în domeniul educației, asistenței psihologice și asistenței sociale a persoanelor private de libertate.

g) alte categorii de personal – personal operativ, personal medical, personal din alte instituții și autorități publice centrale și locale cu atribuții în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.

h) direcție de specialitate în domeniul reintegrării sociale - structură specializată, constituită la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor, care definește, coordonează, implementează și evaluează direcțiile de acțiune în vederea aplicării unitare a politicilor penale în domeniul educației, asistenței psihologice și asistenței sociale a persoanelor custodiate în locurile de deținere din sistemul administrației penitenciare.

i) plan individualizat - plan individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică întocmit pentru fiecare persoană condamnată, conform legii de executare a pedepselor și măsurilor privative de libertate.

j) ofertă de activități și programe – ofertă a activităților și programelor educative, de asistență psihologică și de asistență socială destinate persoanelor private de libertate și persoanelor care au executat pedepse/măsuri privative de libertate, existentă la nivelul fiecărei instituții și autorități publice centrale și locale cu responsabilități aferente etapelor succesive ale procesului de reintegrare socială.

k) demersuri recuperative – demersuri educative, de asistență psihologică și asistență socială, individuale sau de grup, derulate în etapele succesive ale procesului de reintegrare socială.

l) program educativ, de asistență psihologică și asistență socială - demers structurat, constituit din ansamblul activităților care utilizează metode și tehnici specifice fiecărui domeniu de intervenție, orientat spre compensarea nevoilor sau riscurilor identificate, în contextul facilitării reintegrării sociale.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

m) activități educative, de asistență psihologică și asistență socială - demersuri semistructurate de tipul evaluare, consiliere și informare, orientat spre cunoaștere, autocunoaștere, dezvoltare personală, stimulare aptitudinală, vocațională, petrecere a timpului liber sau creație.

n) structuri de economie socială – “organizații particulare înființate pe baze oficiale, cu autonomie de decizie și libertate de apartenență, care produc servicii non-piață pentru gospodării și ale căror surplusuri, dacă acestea există, nu pot fi însușite de agenții economici care le creează, controlează sau finanțează”.

o) agenții județene pentru ocuparea forței de muncă - structuri din cadrul Agențiilor pentru Ocuparea Forței de Muncă, care oferă servicii de mediere, informare și consiliere utile pentru procesul de reintegrare socială, după caz, persoanelor private de libertate, familiilor acestora sau altor persoane interesate.

p) centru de incluziune socială - centru rezidențial, care asigură persoanelor care au executat o pedeapsă/măsură privativă de libertate, condiții de locuit și de gospodărit, pe o perioadă determinată, în sistem integrat, cu acordarea unor servicii de informare, consiliere și reinserție socială, în concordanță cu nevoile individuale identificate.

q) locuință socială – locuință care se atribuie cu chirie subvenționată unor persoane sau familii, a căror situație economică nu permite accesul la o locuință în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței.

r) mediu de suport – structură socială (familie, grup, vecinătate, echipă, comunitate) din care persoanele private de libertate fac parte, structură aflată într-un sistem de relații afective, socio-economice, politice, culturale cu alte structuri și rețele în scopul optimizării rezultatelor propuse.

ABREVIERI PARTENERI INSTITUȚIONALI IMPLICAȚI ÎN IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

MINISTERE:

MAI - Ministerul Afacerilor interne

MECS - Ministerul Educației și Cercetării Științifice

MJ - Ministerul Justiției

MMFPSPV - Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

MFP - Ministerul Finanțelor Publice

MS - Ministerul Sănătății

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

AUTORITĂȚI, INSTITUȚII PUBLICE ȘI PERSOANE JURIDICE:

ANC – Autoritatea Națională pentru Calificări

ANOFM - Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

ANP - Administrația Națională a Penitenciarelor

ANST - Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret

AP - Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”

APL – Autorități publice locale

BOR - Biserica Ortodoxă Română

DGPMB - Direcția Generală de Poliție a Municipiului București

DNP - Direcția Națională de Probațiune

IGPR – Inspectoratul General al Poliției Române

SPAS- Serviciile publice de asistență socială de la nivelul consiliilor județene/locale organizate în subordinea consiliilor județene, precum și a consiliilor locale

SSC- Secretariatul de Stat pentru Culte

UAIC - Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași

UB - Universitatea din București

FSAS a UBB – Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca

UVT - Universitatea de Vest din Timișoara.

ANEXE

Anexele nr. 1A și 1B fac parte integrantă din prezenta *Strategie*.

INTRODUCERE

Contextul internațional, dominat de criza economică, de nevoia realocării resurselor, impune o nouă abordare a gestionării efectivelor de persoane private de libertate de către fiecare țară în parte. Acest aspect a relevat ca soluție de urgență repatrierea persoanelor private de libertate către statele de origine, decizie care impune identificarea, la nivel individual, a unor instrumente/mecanisme de gestiune.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

La nivel intern, recesiunea economică înregistrată în ultimii ani, coroborată cu oferta slabă de locuri de muncă și cu ofertele educaționale și de formare profesională insuficient adaptate nevoilor grupurilor vulnerabile, creează o presiune suplimentară asupra societății, presiune care se reflectă și în dinamica ascendentă a ratei infraționalității (2008 – 171, 2009 – 159, 2010 – 195). Trendul crescător al efectivelor de persoane private de libertate custodiate în unitățile penitenciare (26.716 la data de 31 decembrie 2009, 28.251 la data de 31 decembrie 2010, 30.694 la data de 31 decembrie 2011, 31.817 la data de 31 decembrie 2012, 33 434 la data de 31 decembrie 2013) exercită, de asemenea, o presiune suplimentară asupra deciziilor de ordin strategic, care se impun a fi asumate și, în consecință, implementate la nivel sistemic. Această presiune creează, însă, și oportunitatea identificării și dezvoltării unor instrumente/mecanisme de gestiune execuțională și postexecuțională, care să asigure posibilitatea creșterii șanselor de (re)integrare socială a persoanelor private de libertate.

Noua viziune judiciară, impusă de intrarea în vigoare a Noilor Coduri, marchează necesitatea unei regândiri, a unei re poziționări la nivelul politicilor execuțional-penale, care vizează un orizont strategic.

Asumarea implementării, la nivelul Executivului, a noului concept de „*conomie socială*” reprezintă una dintre direcțiile de acțiune prioritare, care va impune, la rândul său, o re poziționare a strategiilor emergente, dezvoltate de către principalii actori implicați în operaționalizarea acestui concept, actori printre care se numără și Administrația Națională a Penitenciarelor.

După lansarea publică (19.02.2010), din partea Administrației Naționale a Penitenciarelor, a **propunerii de constituire a unui grup de lucru** – cu implicarea reprezentanților instituțiilor publice, organizațiilor neguvernamentale sau ai altor reprezentanți ai societății civile, cu posibil rol în asistența post-detenență – în vederea conturării proiectului „Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate”, au fost organizate întâlniri de lucru succesive, care au avut ca scop elaborarea acestui proiect. În aceste coordonate, pe parcursul a trei sesiuni ale grupului de lucru extins și șapte sesiuni pe subgrupuri, a fost elaborat proiectul „**Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate**” (*fundamentare și plan multianual de activități*).

Proiectul „Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate” a fost definitivat cu implicarea și consultarea Ministerului Justiției, a unităților penitenciare, precum și a partenerilor instituționali din *Anexa nr. 1A*. Forma rezultată, precum și activitățile de promovare stabilite de către Direcția Reintegrare Socială au fost prezentate în cadrul întâlnirii de lucru din data de 29.09.2011, a cărei organizare a beneficiat de suport din partea reprezentanților structurilor din Administrația Națională a Penitenciarelor, precum și din partea reprezentanților instituțiilor publice și organizațiilor neguvernamentale: Ministerul Justiției, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Agenția Națională Antidrog, Direcția Generală de Poliție a Municipiului București, Serviciul Umanitar pentru

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Penitenciare, Fundația „Stânca Veacurilor”, Fundația „Reforma Justiției Penale”, Asociația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Feminin, Asociația „Youth for Justice” etc.

În perioada octombrie-decembrie 2011, accentul a fost plasat asupra **activităților de promovare a proiectului „Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate”**, prin demersuri al căror cadru de organizare a fost conturat de direcția de specialitate, iar implementarea a fost asigurată la nivelul tuturor unităților penitenciare:

- organizarea de întâlniri cu partenerii instituționali și organizaționali din comunitatea locală, în cadrul cărora specialiștii domeniului reintegrare socială de la nivelul fiecărui loc de deținere au prezentat proiectul „Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate”;
- organizarea unor dezbateri publice, având ca temă proiectul „Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate”, la sediul instituțiilor de învățământ superior de la nivel local;
- organizarea unor întâlniri cu administrațiile publice locale, de către reprezentanții sectorului educație și asistență psihosocială, fiind prezentat proiectul „Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate”;
- transmiterea către mass-media, în colaborare cu ofițerul de presă al fiecărei unități, a unui comunicat prin care a fost prezentat proiectul „Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate” și importanța activităților de conștientizare a opiniei publice și promovare.

Proiectul a beneficiat de completări din partea Direcției Naționale de Probațiune, cooptată, de altfel, alături de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și Inspectoratul General al Poliției Române, din subordinea Ministerul Afacerilor Interne în **demersurile de definitivare a proiectului „Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate”**, intensificate din luna februarie 2012 și finalizate în luna august 2012.

În coordonatele menționate, proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea „Strategiei Naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate” a fost supus dezbaterii publice pe site – ul Ministerului Justiției, această etapă finalizându-se la 30 decembrie 2012.

Pentru definitivarea Strategiei a fost necesară estimarea impactului financiar al măsurilor propuse, care s-a concretizat prin elaborarea unui raport, care a descris implicațiile bugetare, în funcție de resursele financiare ce au fost prevăzute pentru fiecare dintre obiectivele strategice și activitățile subscrise acestora. Analiza s-a desfășurat în cadrul proiectului „Revenirea foștilor deținuți pe piața muncii și integrarea lor în societate” și a fost asumată de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, prin contractarea a doi experți. Definitivarea estimării impactului financiar a fost concretizată la finalul proiectului „Revenirea foștilor deținuți pe piața muncii și integrarea lor în societate”, în anul 2013.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Reintegrarea socială a persoanelor private de libertate reprezintă un proces care își are începuturile în faza execuțional – penală. Un rol esențial al serviciului penitenciar este acela al pregătirii persoanelor private de libertate pentru perioada post-detenție. Pentru atingerea acestui obiectiv este necesară corelarea nevoilor persoanelor private de libertate cu programele educative, de asistență psihologică și asistență socială și demersul de incluziune socială. Totodată, pentru succesul componentei de reintegrare socială este necesar concursul comunităților locale, în dubla lor calitate: de parteneri ai serviciului penitenciar și de beneficiari ai întregului proces de reintegrare socială a persoanelor private de libertate sau care au executat pedepse privative de libertate.

Sistemul administrației penitenciare, prin Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate, ca instituții publice de interes național, contribuie la apărarea ordinii publice și a siguranței naționale prin asigurarea pazei, escortării, supravegherii, aplicarea regimului de detenție și organizarea de activități educative, de asistență psihologică și asistență socială destinate reintegrării sociale a persoanelor private de libertate. În aceste coordonate, Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate evaluează permanent nevoile educative, de asistență psihologică și asistență socială ale persoanelor private de libertate, procesul menționat constituind baza strategiei de reintegrare socială a acestora. Individualizarea și planificarea traseului execuțional, prin organizarea și desfășurarea activităților de instruire școlară, de formare profesională, a programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială constituie demersuri curente asumate la nivelul tuturor locurilor de deținere pentru realizarea funcției educative a pedepsei sau a unei măsuri privative de libertate.

Legislația în domeniul execuțional-penal prevede responsabilitatea instituției penitenciare, a centrelor educative și a centrelor de detenție, de a organiza și desfășura activități educaționale, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, instruire școlară și formare profesională, pe durata detenției, în vederea facilitării reintegrării sociale a persoanelor custodiate. Pregătirea pentru liberare și reintegrare socială începe imediat după primirea în locul de deținere, stabilirea unui regim de executare a pedepsei privative de libertate necesitând întocmirea unui *Plan de evaluare și intervenție educativă și terapeutică* pentru fiecare persoană condamnată. Persoanele private de libertate beneficiază, în manieră individualizată, de intervenții recuperative, minorii, tinerii (18 – 21 ani) și femeile evidențiindu-se ca fiind categorii vulnerabile, din perspectiva necesității de adaptare a demersurilor educative, de asistență psihologică și asistență socială la particularitățile psihosomatice și nevoile de dezvoltare personală. Activitățile specifice de educație, asistență psihologică și asistență socială, coordonate de către personalul de specialitate, exclusiv în perioada traseului execuțional, reprezintă o condiție necesară, dar nu și suficientă a reintegrării sociale. Standardele calitative în formarea profesională a specialiștilor implicați în implementarea prezentei *Strategii* și resursele alocate domeniului condiționează creșterea șanselor de reintegrare a persoanei private de libertate în societate, cu riscuri diminuate de recidivă.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Având în vedere că persoanele private de libertate aparțin comunității, instituțiile partenere, în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, apreciază ca prioritară crearea unui mecanism interinstituțional, articulat, care să asigure, în baza unei viziuni comune, parcurgerea etapelor succesive ale procesului de reintegrare socială.

Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, prin instituțiile aflate sub autoritatea sa, respectiv Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, se implică și sprijină procesul de reintegrare socială a persoanelor private de libertate și a celor care au executat pedepse/măsuri privative de libertate, prin organizarea cursurilor de calificare profesională și facilitarea ocupării unui loc de muncă, respectiv prin monitorizarea respectării drepturilor copilului în locurile de deținere, precum și în perioada post-detenție.

Ministerul Afacerilor Interne, prin instituțiile subordonate, se implică în facilitarea procesului de reintegrare socială, prin implicarea în etapa post-detenție, raportat la responsabilitățile care îi revin prin prisma atribuțiilor conferite de lege. Desfășurarea, în colaborare cu alte instituții și autorități publice centrale și locale, a unor campanii și proiecte de prevenire a criminalității reprezintă, de asemenea, una dintre prioritățile asumate de Ministerul Afacerilor Interne, în contextul general al problematicii reintegrării sociale și, implicit, a reducerii riscului de recidivă.

Activitatea recuperativă incumbă crearea și dezvoltarea unui cadru de suport comunitar pentru facilitarea reintegrării sociale, prin stabilirea de parteneriate între sectorul public și privat. Colaborarea unităților penitenciare cu instituțiile, autoritățile publice centrale și locale, organizațiile neguvernamentale cu atribuții în domeniul facilitării reintegrării sociale a persoanelor private de libertate se înscrie în liniile directoare ale cadrului internațional și european, acesta furnizând norme, valori și principii cu caracter universal și cu aplicabilitate privind tratamentul beneficiarilor.

În contextul colaborărilor interinstituționale, este necesară stabilirea bazelor desfășurării unor proiecte comune de intervenție recuperativă, un rol esențial revenind, astfel, instituțiilor și organizațiilor din societatea civilă. Prin menținerea legăturii persoanelor private de libertate cu mediul de suport și, în sens larg, cu comunitatea, se urmărește, pe de o parte, diminuarea efectelor negative ale detenției, iar, pe de altă parte, implicarea comunității în procesul de reintegrare socială. Dezvoltarea unor mecanisme de facilitare a reintegrării sociale creează oportunitatea atragerii de fonduri externe prin promovarea unor proiecte comune, destinate îmbunătățirii condițiilor de detenție și asistenței asigurate persoanelor custodiate. Obținerea de rezultate în cadrul activităților desfășurate în colaborare este condiționată de diversificarea demersurilor comune, de gradul de implicare activă a părților, precum și de sustenabilitatea dobândită ulterior finalizării proiectelor cu fonduri externe. Pentru asigurarea vizibilității și a continuității demersurilor derulate la nivelul partenerilor instituționali, se impune constanta mediatizare și promovare a activităților realizate, inclusiv cu sprijinul societății civile.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

În absența unui cadru normativ corespunzător privind un sistem interinstituțional, interactiv, articulat și funcțional, care să continue demersurile educaționale, de asistență psihologică și asistență socială din perioada detenției / internării, rezultatele astfel obținute își vor reduce eficiența, fapt care impune, cu necesitate, promovarea și implementarea unei „Strategii de reintegrare socială a persoanelor private de libertate”, asumată la nivel național. Este necesară o nouă abordare orientată către continuarea și concretizarea demersurilor de incluziune socială, inițiate încă din perioada detenției, prin contribuția instituțiilor, autoritățile publice centrale, locale și a organizațiilor neguvernamentale, care activează sau au vocația de a activa în domeniul asistenței post-detenție.

Un astfel de demers își propune să creeze cadrul instituțional necesar reintegrării sociale a persoanelor private de libertate, evidențiind rolul activ pe care factorii instituționali și comunitari ar trebui să-l dobândească, printr-o acțiune convergentă, în raport cu dezideratul reintegrării sociale a persoanelor ce au antecedente penale. Astfel, pot fi identificate și mobilizate resursele necesare pentru a sprijini eforturile persoanelor private de libertate și a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate de a-și redobânda un rol social stabil și de a se desista în raport cu instrumentele de asistență socială.

CADRUL LEGAL

Având în vedere reglementările internaționale și europene în materia drepturilor omului și ale drepturilor copilului, reforma legislativă în materie penală, alături de normele și standardele internaționale, putem contura o perspectivă mai amplă asupra surselor-cadru ale reglementării sancțiunilor privative și neprivative de libertate.

Legislație internațională și Recomandări internaționale

Organizația Națiunilor Unite

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10 decembrie 1948, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite;
2. Convenția împotriva Torturii și a altor Pedepse ori Tratamente Crude, Inumane sau Degradante, Convenția împotriva formelor de tratament sau pedepselor crude, inumane sau degradante, aprobată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 10 decembrie 1984 prin Rezoluția 39/46, la care România a aderat prin Legea nr. 19/1990;
3. Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, ratificată prin Legea nr. 18/1990;

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

4. Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 182/1999 privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor și acțiunea imediată în vederea eliminării lor, adoptată la cea de-a 87-a sesiune a Conferinței Generale a Organizației Internaționale a Muncii, Geneva, ratificată prin Legea nr. 203/2000;

5. Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale, adoptat și deschis spre semnare de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 16 decembrie 1966 prin Rezoluția 2200 A (XXI). România a ratificat Pactul prin Decretul nr. 212/1974, publicat în „Buletinul Oficial al României”, partea I, nr. 146 din 20 noiembrie 1974;

4. Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, adoptat și deschis spre semnare de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 16 decembrie 1966. Intrat în vigoare la 23 martie 1976, conform art. 49, pentru toate dispozițiile cu excepția celor de la art. 41. România a ratificat Pactul prin Decretul nr. 212/1974, publicat în „Buletinul Oficial al României”, partea I, nr. 146 din 20 noiembrie 1974;

5. Principiile Națiunilor Unite privind prevenirea delincvenței juvenile (Principiile de la Riyadh), adoptate în 1990 prin rezoluția Adunării Generale 45/112;

6. Ansamblul Regulilor Minime de Tratament al Deținuților, aprobat de către Consiliul Economic și Social prin Rezoluțiile nr. 663 C (XXIV) din 31 iulie 1957 și nr. 2076 (LXII) din 13 mai 1977;

7. Ansamblul regulilor minime ale Națiunilor Unite cu privire la administrarea justiției pentru minori (Regulile de la Beijing), adoptat de Adunarea Generală prin Rezoluția 40/33 din 29 noiembrie 1985;

8. Regulile minimale ale Națiunilor Unite pentru elaborarea unor măsuri neprivative de libertate (Regulile de la Tokio), adoptate de Adunarea Generală prin rezoluția nr. 45/110 din 14 decembrie 1990.

Consiliul Europei

1. Recomandarea nr. 1286 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei privind o strategie europeană pentru copii (1996);

2. Recomandarea nr. 5 a Comitetului de Miniștri ai Consiliului Europei privind drepturile copiilor instituționalizați (2005);

3. Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, ratificată prin Legea nr. 30/1994;

4. Recomandarea Comitetului de Miniștri ai statelor membre referitoare la Regulile Penitenciare Europene, Rec(2006)2, adoptată de Comitetul de Miniștri, la data de 11 ianuarie 2006;

5. Recomandarea Rec.(2010)1 privind Regulile Europene în domeniul Probațiunii adoptată de către Comitetul de Miniștri la 20 ianuarie 2010 la cea de-a 1075 adunare a Vice-ministrilor;

6. Recomandarea nr. R (89) 12 cu privire la educația în penitenciare, adoptată de Comitetul de Miniștri la 13 octombrie 1989, în cadrul celei de a 429-a reuniuni a Miniștrilor Adjuncți

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Legislație internă

1. Constituția României, republicată;
2. Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare;
3. Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare;
4. Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal;
5. Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale;
6. Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal;
7. Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal;
8. Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată;
9. Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
10. Legea asistenței sociale nr. 292/2011;
11. Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare;
12. Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată;
13. Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;
14. Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată;
15. Hotărârea Guvernului nr. 1849/2004 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu modificările și completările ulterioare;
16. Hotărârea Guvernului nr. 870/2006 privind aprobarea Strategiei pentru îmbunătățirea sistemului de elaborare, coordonarea și planificarea politicilor publice la nivelul administrațiilor publice centrale;
17. Legea nr. 252 /2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, cu modificările și completările ulterioare.
18. Ordinul ministrului justiției nr. 2199/C/2011 privind Regulamentul de organizare și desfășurare a activităților educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, instruire școlară și formare profesională.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Protocoale de colaborare

1. Protocol de colaborare între Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (nr. 57914/17.09.2012) și Administrația Națională a Penitenciarelor (nr. 61557/05.10.2012).

DEFINIREA PROBLEMEI

Actualele reglementări nu fac referire într-o manieră completă și suficient de sistematică la aspectele de cooperare și complementaritate în asigurarea asistenței acordate persoanelor private de libertate de personalul unităților penitenciare, alături de consilierii de probațiune sau de reprezentanții altor instituții, autorități publice centrale și locale, precum și ai organizațiilor neguvernamentale cu rol sau vocație de a activa în domeniul asistenței post-detenție. Deși activitățile instituției penitenciare și ale altor instituții și autorități publice, în beneficiul persoanelor private de libertate, se intersectează, conform reglementărilor în vigoare, nevoile populației carcerale, raportat la premisele reale ale reintegrării sociale reclamă existența unui cadru normativ și a unui sistem interinstituțional, care să asigure un plus de interactivitate și funcționalitate. Politica penală are un rol determinant, din perspectiva dezvoltării cadrului de colaborare și complementaritate al instituțiilor, autorităților publice și organizațiilor neguvernamentale cu vocație de a activa în domeniul asistenței post-detenție, prin stabilirea clară a atribuțiilor și responsabilităților actorilor sociali implicați.

La baza „Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate” se află o serie de documente, respectiv: *Analiza diagnostic a sistemului penitenciar 2008*, *Raportul corpului de control al Primului ministru*, *Planul de măsuri pentru eficientizarea sistemului penitenciar – 2008*, *studiul Administrației Naționale a Penitenciarelor „Evaluarea situației existente în domeniul reintegrării sociale – 2009”, studiile realizate în cadrul proiectelor cu finanțare externă: „Strategia de ocupare și calificare prin învățare și activități pentru libertate” – Studiul Institutului Regional de Cercetare din Lombardia*, *„Creșterea șanselor de incluziune socială a persoanelor aflate în detenție prin o mai bună informare a societății și îmbunătățirea activităților în penitenciar” și „Revenirea foștilor deținuți pe piața muncii și integrarea lor în societate”*.

În cadrul studiului întreprins la nivelul sistemului penitenciar în anul 2009, **„Evaluarea situației existente în domeniul reintegrării sociale”**, au fost analizate principalele domenii cu influență asupra eficienței activităților educative, de asistență psihologică și asistență socială: resursele umane, activitatea în comisii, conținuturile și activitățile educative, de asistență psihologică și asistență socială, colaborarea cu instituții și organizații neguvernamentale, instrumentele de lucru utilizate în activitatea personalului din sectorul reintegrare socială. Concluziile studiului, care își mențin valabilitatea și actualmente, în special din perspectiva resurselor umane și materiale, au evidențiat următoarele:

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

- resursele umane sunt insuficiente, prin raportare la posturile prevăzute pentru domeniul reintegrare socială în statul de funcții;
 - în contextul eforturilor pentru asigurarea existenței standardelor minime privind numărul de spații și dotarea acestora la nivelul unităților sistemului penitenciar, au fost evidențiate diferențe semnificative între locurile de deținere, care reclamă instituirea aceluiași standarde, în mod unitar la nivel de sistem;
 - implicarea persoanelor private de libertate în cadrul programelor educative, precum și utilitatea acestora din perspectiva specialiștilor sectorului, au fost recunoscute ca semnificative în procesul de reintegrare socială;
 - la nivelul sistemului penitenciar există numeroase protocoale încheiate, mai ales, cu instituții publice, activitatea partenerilor fiind considerată utilă și acoperind domenii variate în ceea ce privește tipul programelor desfășurate cu participarea persoanelor private de libertate;
 - instrumentele utilizate în desfășurarea activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială nu sunt aplicate în mod standardizat pentru analiza tuturor persoanelor private de libertate, în vederea fundamentării intervențiilor recuperative individualizate.

Dintre documentele mai sus menționate, evidențiem și concluziile **Studiului Institutului Regional de Cercetare din Lombardia**, realizat în cadrul proiectului „*Strategia de ocupare și calificare prin învățare și activități pentru libertate*”, potrivit căruia, în tabloul general al sistemului penitenciar, factorii care influențează reintegrarea socio-profesională a persoanelor private de libertate, se referă, în special, la patru aspecte, cu valabilitate și în contextul actual:

- cultura și percepția pe care cei din afară o au despre persoanele private de libertate;
- legislația;
- sistemele de sprijinire a reintegrării sociale;
- rețelele sociale.

Raportul privind rezultatele cercetării sociologice întreprinse în cadrul evaluării finale a proiectului „**Creșterea șanselor de incluziune socială a persoanelor aflate în detenție prin o mai bună informare a societății și îmbunătățirea activităților în penitenciar**” evidențiază faptul că încarcerarea și detenția își pun amprenta asupra evoluției sociale a fiecărei persoane custodiate, raporturile acesteia cu lumea exterioară având o pondere importantă în reintegrarea socială. Aceste legături cu exteriorul au fost urmărite prin aplicarea de chestionare persoanelor private de libertate, cu itemi vizând raporturile cu familia, schimbările comportamentale survenite în perioada detenției și perspectivele privind reintegrarea socială.

Unul dintre studiile realizate în cadrul acestui proiect, „*Opiniile deținuților cu privire la mediul penitenciar românesc*”, derulat pe o perioadă de 3 ani (2009-2011), indică, în etapa de evaluare finală, o creștere a procentului

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

persoanelor private de libertate care afirmă că etichetarea și prejudecățile oamenilor reprezintă o dificultate majoră în reintegrarea socială (35% în 2011 față de 30,5% în 2010 și 29% în 2009). Studiul evidențiază, de asemenea, faptul că, în opinia persoanelor private de libertate, lipsa unui loc de muncă reprezintă unul dintre cele mai importante aspecte problematice cu care se confruntă după liberare/eliberare.

În cadrul proiectului „**Revenirea foștilor deținuți pe piața muncii și integrarea lor în societate**” a fost realizat un *Raport asupra aspectelor funcționale ale reintegrării foștilor deținuți pe piața muncii (2011)*, în care sunt prezentate două importante referințe:

- limitarea efectelor pozitive ale programelor de reintegrare socială corelează cu deficitul de cooperare între parteneri și agențiile implicate, precum și cu implementarea ineficientă a părților componente ale programelor și a activităților specifice. Spre exemplu, programele de reintegrare pe piața muncii ar trebui să conțină: cursuri de pregătire pentru muncă/angajare, cursuri de pregătire profesională, dar și controlul prezenței persoanei private de libertate la locul de muncă și supervizarea activității de către un manager de caz.
- dezvoltarea unei rețele interinstituționale, cooperarea între penitenciare, servicii de probațiune, agenții publice, servicii comunitare și servicii sociale, organizații neguvernamentale și companii private ar trebui impusă ca practică standard, cu stabilirea unei scheme de schimb de informații între profesioniștii din diferite domenii de activitate, implicați în etapele procesului de reintegrare socială.

Printre recomandările experților implicați în elaborarea raportului se regăsesc:

- creșterea oportunităților persoanelor private de libertate din regim deschis de a participa la cursuri de educație de nivel liceal, în comunitate;
- menținerea finanțării bugetare pentru cursurile de formare profesională destinate persoanelor private de libertate, prin Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, creșterea implicării Camerelor de Comerț și Industrie a României în reintegrarea în muncă a acestora;
- dezvoltarea relației de cooperare între penitenciar și probațiune, crearea unei baze de date comune;
- promovarea unui act legislativ, care să reglementeze interinstituțional condițiile și oportunitățile de reintegrare socială ale persoanelor private de libertate.

La nivel european, în cadrul Forumului strategic de la Berlin au fost evidențiate în 2012 **recomandări** formulate în cadrul proiectului Ex-Offenders Community of Practice, consecutiv atelierelor și seminariilor organizate, astfel încât, pentru reintegrarea socială a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate, trebuie avute în vedere, alături de o strategie unică la nivelul Uniunii Europene, următoarele:

- **Parteneriatul între instituții publice și organizații neguvernamentale**

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Proiectul Ex-Offenders Community of Practice recomandă ca toate serviciile relevante să fie implicate în procesul de reintegrare socială a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate. Acestea ar trebui sprijinite prin acorduri formale, dacă se consideră oportun și ar trebui implementate în instituțiile europene, la nivel de guverne naționale, în rândul furnizorilor de servicii, la nivel regional și local, pentru instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale, indiferent de nivel. Proiectul Ex-Offenders Community of Practice recomandă ca toți cei care lucrează cu persoanele private de libertate și persoanele care au executat pedepse privative de libertate să fie instruiți într-o abordare cât mai actuală și eficientă a reintegrării sociale. Acest proces va include creșterea gradului de conștientizare și înlăturarea prejudecăților opiniei publice, sprijinirea furnizorilor de servicii și a altor persoane fizice și juridice care pot fi receptive la munca cu această categorie de beneficiari, indiferent de vârstă.

▪ **Evaluarea**

Este recomandat, de asemenea, ca evaluarea detaliată și sistemică a fiecărei persoane să fie realizată de către instituțiile cu atribuții în domeniu, într-un stadiu incipient, astfel încât aceasta să poată beneficia de cel mai adecvat sprijin pe durata detenției, în perioada de pregătire pentru liberare, precum și în etapa post-detenție.

▪ **Legătura cu familia/comunitatea**

Proiectul recomandă ca menținerea și consolidarea legăturilor cu familia – prin instruirea personalului, crearea unei culturi în penitenciar orientată spre implicarea familiilor în susținerea persoanelor custodiata pe perioada detenției, cât și după punerea în libertate – să fie o prioritate a procesului de reintegrare socială și o contribuție pentru reducerea riscului de recidivă.

▪ **Inițiative cu privire la încadrarea în muncă, instruire și educație**

Proiectul Ex-Offenders Community of Practice recomandă ca o prioritate a procesului de reintegrare socială, creșterea ratei de angajare, atât prin asigurarea unei instruirii, educații adecvate și a acumulării unei experiențe în muncă, cât și prin legături pozitive cu angajatorii și furnizorii de instruire, precum și printr-o legislație și o practică antidiscriminatorie.

În concluzie, principalele aspecte problematice circumscrise domeniului reintegrare socială, în stadiul actual al politicii penale în România, care rezultă din documentele enumerate anterior și care fundamentează direcțiile de acțiune ale prezentei *Strategii*, sunt organizate pe următoarele dimensiuni:

Capacitate instituțională și interinstituțională adaptată unui proces de reintegrare socială performant

- **insuficiența resurselor umane** pentru includerea tuturor persoanelor private de libertate și persoanelor care au executat pedepse privative de libertate în demersuri recuperative destinate nevoilor identificate, la standardele calitative și cantitative asumate.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Domeniul reintegrării sociale dispune de personal calificat, numărul fiind, însă, insuficient pentru a asigura implicarea tuturor persoanelor private de libertate și persoanelor care au executat pedepse privative de libertate în demersuri recuperative, precum și pentru a crește calitatea activităților desfășurate. Progresul înregistrat în dezvoltarea cadrului normativ, metodologic și instrumental de asistare a persoanelor private de libertate este grevat de un deficit acut de resurse umane în structurile de reintegrare socială de la nivelul sistemului penitenciar. Numărul insuficient de specialiști influențează, în sens negativ, traseul execuțional al persoanelor condamnate, prin absența ori calitatea redusă a intervențiilor asigurate, cu efecte directe asupra riscului de recidivă.

Din perspectiva pregătirii profesionale continue, se impune diversificarea curriculei cursurilor de formare sau perfecționare a personalului implicat în asistența educațională, psihologică, socială a persoanelor private de libertate, ca premisă pentru creșterea standardelor calitative ale activităților aferente procesului de reintegrare socială. Abordarea integrată reclamă, astfel, identificarea constantă a nevoilor de formare profesională de la nivelul tuturor instituțiilor și autorităților publice, cu responsabilități în etape succesive ale procesului de reintegrare socială a persoanelor private de libertate și a celor care au executat pedepse/măsuri privative de libertate.

- **insuficiența resurselor materiale și financiare** alocate pentru procesul de reintegrare socială a persoanelor private de libertate și a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate.

Mijloacele materiale și financiare implicate în domeniul reintegrare socială sunt insuficiente în ceea ce privește desfășurarea activităților specifice, calitatea și cantitatea rezultatelor fiind în strânsă dependență de existența și nivelul de utilizare a acestora. Fondurile bugetare alocate pentru activitățile de educație, asistență psihologică și asistență socială, încadrate în ceea ce privește Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate, la articolul bugetar 57.02.02 "Ajutoare sociale în natură" (venituri proprii și subvenții) sunt utilizate numai pentru procurarea rechizitelor, materialelor didactice pentru procesul de învățământ și pentru alte drepturi cu caracter social ale persoanelor private de libertate. În condițiile în care, anterior anului 2011, nu erau prevăzute explicit fonduri pentru domeniul reintegrare socială, raportat la anul 2011 și anul 2012, situația privind bugetul alocat se prezintă astfel: **2011** - 60.000,00 comparativ cu necesarul solicitat de 175.000,00, **2012**: 40.088,00, comparativ cu necesarul solicitat de 139.361,00; **2013** – 34.754,00 comparativ cu necesarul solicitat de 153.936,00 lei.

Conform datelor statistice centralizate la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor, la încheierea anului 2013, cheltuielile medii lunare pentru o persoană privată de libertate au fost de 2.462 lei în condițiile unui efectiv de 33.053 persoane private de libertate custodiate la data de 31.12.2013.

Ponderea elementelor care alcătuiesc structura acestor cheltuieli este următoarea:

- cheltuieli de personal: 71,54%
- cheltuieli cu bunuri și servicii: 17,33%

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

- cheltuieli de capital: 1,53%
- contribuții la asigurări de sănătate (pentru persoanele private de libertate): 3,39 %
- alte cheltuieli: 6.21%.

Menționăm faptul că, totalul angajaților din sistemul penitenciar era, la aceeași dată de referință, de 12.208 persoane, dintre care numai 639 specialiști ai sectorului reintegrare socială, număr insuficient în contextul general al reformării cadrului execuțional penal, în care au fost consfințite echilibrarea funcției custodiale prin funcția de reintegrare socială a serviciului penitenciar, abordarea individualizată a intervenției recuperative, precum și proiectarea executării pedepsei în sistem progresiv și regresiv.

Deși cheltuielile de personal ocupă o pondere importantă, cheltuielile totale pentru asigurarea custodierii persoanelor private de libertate, în valoare absolută, pot fi reduse prin eficientizarea activităților de reintegrare socială, cu efect direct asupra reducerii ratei recidivei, la momentul actual estimându-se că între 60% și 80% din totalul populației carcerale din România revine în penitenciar. Aspectul legat de cheltuieli nu poate fi neglijat, întrucât în evidența Administrației Naționale a Penitenciarelor sunt 111 de hotărâri ale Curții Europene pentru Drepturile Omului în cauze privind condițiile de detenție și nerespectarea drepturilor persoanelor private de libertate, suma totală cu care au fost despăgubite persoanele private de libertate ridicându-se la peste 970.000 euro și 10.000 franci elvețieni. Aceste date sunt actualizate în timp real, fiind furnizate de către Ministerul Finanțelor Publice.

- **insuficienta adaptare a cadrului normativ** la nevoile procesului de reintegrare socială, din perspectiva asigurării resurselor și a continuum-ului de servicii necesare, cu responsabilități clar definite pentru instituțiile și autoritățile publice centrale și locale implicate. Reintegrarea socială presupune un mecanism interinstituțional eficient de colaborare, care să implice asumarea la nivel de management instituțional a priorităților legate de susținerea procesului de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, schimbul reciproc de informații, precum și elaborarea, respectiv aplicarea și, după caz, revizuirea unor proceduri interinstituționale.

Dezvoltarea programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială în etapa detenției.

- **standardizarea domeniului reintegrare socială** este în proces de derulare, fiind necesară consolidarea implementării și, după caz, revizuirea ofertei de programe și activități educaționale, de asistență psihologică și asistență socială, a metodologiilor de lucru și continuarea procesului de procedurizare a activităților.

- **absența unei politici de reintegrare socio-profesională coerentă**, adaptată nevoilor persoanelor private de libertate și cerințelor pieței de muncă, care să permită accesul acestora la o ofertă diversificată de programe de formare profesională, precum și ocuparea unui loc de muncă. Majoritatea persoanelor private de libertate prezintă un nivel redus de instruire școlară și pregătire profesională și, implicit, șanse diminuate de a fi integrate pe piața muncii. Antecedentele

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

penale afectează credibilitatea persoanelor care au executat pedepse privative de libertate în fața angajatorilor, acestea fiind excluse de pe piața locurilor de muncă.

- **existența prejudecăților și a stereotipurilor**, care îngreunează procesul de reintegrare socială și care ar impune conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice, prin reflectarea activităților derulate în etapa detenției, precum și desfășurarea de campanii de prevenire a criminalității, inclusiv cu implicarea persoanelor private de libertate. Percepția negativă din partea societății față de persoanele private de libertate și față de persoanele care au executat pedepse privative de libertate are la bază informații trunchiate, care conduc la un impact negativ semnificativ. Societatea ar trebui, însă, să conștientizeze că reintegrarea socială a persoanelor private de libertate este esențială, în condițiile în care revenirea foștilor deținuți în penitenciar presupune, în primul rând, săvârșirea de noi infracțiuni care afectează major comunitatea.

Facilitarea asistenței post-detenție la nivel sistemic

- **absența unei platforme informaționale**, care să permită corelarea informațiilor privind persoanele private de libertate și persoanele care au executat pedepse privative de libertate, accesul comun al instituțiilor și autorităților publice cu responsabilități privind reintegrarea socială, precum și asigurarea unui flux informațional optim prin operarea, după caz, actualizarea datelor pentru toate cazurile asistate, aferent etapelor succesive ale procesului de reintegrare socială;

- **inconsecvența în asigurarea, la nivel integrat, a continuității demersurilor recuperative inițiate în perioada detenției**, în contextul absenței unui mecanism interinstituțional, articulat, care să asigure implicarea, la nivel național, a actorilor sociali cu rol în facilitarea procesului de reintegrare socială;

- **absența cadrului normativ**, care să permită dezvoltarea întreprinderilor sociale, cu accent pe cele destinate persoanelor care au executat pedepse privative de libertate;

- **absența adaptării cadrului normativ**, care să stimuleze implicarea autorităților publice locale, a agenților economici, precum și a altor persoane fizice, juridice, de drept public și privat, în susținerea reintegrării socio-profesionale a persoanelor private de libertate;

- **absența adaptării cadrului normativ**, care să reglementeze funcționarea și administrarea centrelor de incluziune socială de către furnizori publici sau privați de servicii sociale, în scopul de a oferi persoanelor care au executat pedepse privative de libertate, în sistem integrat, găzduire temporară, servicii de informare, consiliere și de reintegrare socială, în etapa post-detenție;

- **insuficiența dezvoltare a serviciilor de suport social**, în vederea facilitării accesului la programe de formare profesională, precum și la alte tipuri de servicii acordate pentru asistența în perioada post-detenție (e.g. servicii medicale, sociale), inclusiv privind medierea pentru reintegrare în familie și comunitate;

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

- **inconsecvență în promovarea sistematică a reintegrării sociale a persoanelor private de libertate**, ca o rezultată a colaborării deficitare și a reflectării distincte a contribuțiilor instituțiilor, autorităților publice centrale și locale, precum și a organizațiilor neguvernamentale privind acest proces.

OBIECTIVE

Reconfigurarea colaborării interinstituționale vizează asigurarea unui continuum de servicii sociale, intervenții de asistență și consiliere individualizate, sistematice, adaptate nevoilor persoanelor private de libertate sau persoanelor care au executat pedepse privative de libertate. Aceste activități vor răspunde atât nevoilor specifice etapei de pregătire pentru liberare, cât și etapei post-detenție. În acest sens, complementar eforturilor investite de instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, cointeresarea reprezentanților societății civile este benefică pentru dezvoltarea rețelelor de sprijin la nivelul comunității, continuându-se, astfel, demersurile recuperative inițiate în perioada detenției.

Domeniile de intervenție, corelativ cu aspectele problematice menționate, presupun, din perspectiva creării premiselor pentru facilitarea reintegrării sociale și, implicit, pentru reducerea riscului de recidivă: adaptarea programelor educaționale, de asistență psihologică și asistență socială la nevoile persoanelor private de libertate; diversificarea ofertei de programe și activități de educație și asistență psihosocială, în vederea implicării unui număr cât mai mare de persoane private de libertate; responsabilizarea și conștientizarea de către comunitate a importanței reintegrării sociale a persoanelor private de libertate și a celor care au executat pedepse privative de libertate; facilitarea asistenței post-detenție; reglementarea, asigurarea și accesarea unor servicii sau centre specializate, care să susțină eforturile de reintegrare socială ale persoanelor care au executat pedepse privative de libertate, cu accent pe acordarea de sprijin de către comunitățile proximale.

În implementarea prezentei *Strategii*, este necesară implicarea instituțiilor și organizațiilor neguvernamentale, cu rol în asistența persoanelor private de libertate, în etapele succesive ale reintegrării sociale, precum și a persoanelor care au executat pedepse/măsuri privative de libertate, parteneri instituționali care se regăsesc în *Anexa nr. 1 A*.

Viziune

Prin implementarea „Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate”, respectând ca **valori umanismul, integritatea, loialitatea, profesionalismul, respectul față de lege, deschiderea către comunitate**, se va asigura un sistem coerent de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, cu implicare instituțională și suport comunitar, care să răspundă plurivectorial nevoilor beneficiarilor și societății.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Misiune

Organizarea și desfășurarea, în comun, de către instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, precum și de către asociații și organizații neguvernamentale, de activități educative, de asistență psihologică și asistență socială, care contribuie la responsabilizarea și reintegrarea în societate a persoanelor private de libertate și a persoanelor care au executat pedepse/măsurile privative de libertate, ținându-se seama de necesitatea protecției cetățenilor.

În acest context, au fost stabilite trei obiective strategice, ce vor fi concretizate prin obiective specifice, activități prevăzute cu responsabili, termene și indicatori de rezultat:

I. Dezvoltarea capacității instituționale și interinstituționale în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate și a persoanelor care au executat pedepse/măsurile privative de libertate

Orientarea spre excelență profesională, utilizarea maximală a resurselor și îmbunătățirea climatului organizațional se detașează ca preocupări majore la nivel de management instituțional, cu implicații directe asupra calității rezultatelor obținute în plan local sau sistemic privind reintegrarea socială a persoanelor private de libertate și a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate. Consecutiv acestora, se impune nevoia acționării în sens unitar și dezvoltarea unor politici instituționale, care să faciliteze procesul de reintegrare socială. Prin acest obiectiv, urmărim:

- dezvoltarea competențelor personalului;
- dezvoltarea infrastructurii instituționale și a cooperării interinstituționale;
- modificarea cadrului normativ pentru îmbunătățirea continuum-ului de servicii în domeniul reintegrării sociale;
- elaborarea și implementarea procedurilor interinstituționale.

Rezultatul așteptat prin atingerea acestui obiectiv constă în asigurarea cadrului normativ și organizatorico-funcțional necesar abordării interinstituționale a procesului de reintegrare socială a persoanelor private de libertate și a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate.

II. Dezvoltarea programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din perioada detenției și informarea opiniei publice

Realizarea demersurilor recuperative destinate persoanelor private de libertate aflate în custodia sistemului penitenciar la parametri optimi, constituie o premisă esențială a reușitei intervenției de tip social, pentru facilitarea reintegrării sociale și prevenirea recidivei. Scopul măsurilor preventive și funcția formativă a măsurilor educative și pedepselor privative de libertate se evidențiază ca prioritară și contribuie semnificativ la creșterea siguranței comunitare.

Prin acest obiectiv urmărim:

- îmbunătățirea educației, asistenței psihologice și asistenței sociale asigurate persoanelor private de libertate;

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

- conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice privind problematica reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.

Rezultatul așteptat prin atingerea acestui obiectiv constă în pregătirea persoanelor private de libertate, din perspectivă educațională, psihologică și socială, pentru reintegrarea socio-profesională sau, după caz, pentru preluarea acestora într-un circuit de asistență post-detenență.

III. Facilitarea asistenței post-detenențe la nivel sistemic

La nivelul societății românești constatăm tendința generalizată a instituțiilor statului de a acționa în plan restrâns, în absența unui cadru de cooperare sistemică, menit să confere consistență și eficiență acțiunilor instituționale și interinstituționale. Facilitarea asistenței post-detenențe se poate realiza prin conjugarea eforturilor și recunoașterea, în procesul de reintegrare socială, a rolului activ pe care îl au instituțiile, autoritățile publice centrale și locale, asociațiile și organizațiile neguvernamentale.

Atragerea și implicarea instituțiilor și autorităților publice centrale și locale, a asociațiilor și organizațiilor neguvernamentale, în asistența post-detenențe, într-un efort concertat, sunt absolut necesare pentru reintegrarea socială, cu efecte durabile, a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate.

Prin acest obiectiv, urmărim:

- dezvoltarea și consolidarea de parteneriate între instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, asociațiile și organizațiile neguvernamentale, comunitățile locale, în vederea facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate; implicarea autorităților locale în asigurarea măsurilor de susținere socială, în vederea facilitării accesului la programe de formare profesională, precum și la alte tipuri de servicii acordate pentru asistența în perioada post-detenențe, inclusiv privind medierea pentru reintegrare în familie și comunitate;
- asigurarea continuității intervenției destinate persoanelor care au executat pedepse privative de libertate prin preluarea cazurilor și acordarea asistenței în perioada post-detenențe;
- analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ privind înființarea, organizarea și funcționarea întreprinderilor sociale destinate creării de noi locuri de muncă pentru grupurile vulnerabile, inclusiv pentru persoanele care au executat pedepse privative de libertate;
- analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ privind înființarea, funcționarea și administrarea centrelor de incluziune socială;
- analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ necesar pentru stimularea implicării administrațiilor publice locale, a agenților economici și a persoanelor fizice, juridice, de drept public și privat, în susținerea reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Rezultatul așteptat prin atingerea acestui obiectiv constă în asigurarea cadrului normativ și organizatorico-funcțional pentru susținerea persoanelor private de libertate în perioada post-detenție, în vederea asumării și exercitării autonome a rolurilor sociale.

OBIECTIV STRATEGIC I.

Dezvoltarea capacității instituționale și interinstituționale în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate și a persoanelor care au executat pedepse/măsuri privative de libertate

1.1. Formarea și perfecționarea profesională a personalului cu atribuții în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.

Termen: anual, după 1 an de la aprobarea *Strategiei*.

Rezultat: personal cu nivel ridicat de pregătire și specializare profesională, din perspectiva abordării integrate a procesului de reintegrare socială a persoanelor private de libertate.

1.2. Dezvoltarea infrastructurii instituționale și interinstituționale.

Termen: până la finalizarea implementării *Strategiei (2019)*.

Rezultat: infrastructură instituțională și interinstituțională performantă, care susține abordarea integrată a procesului de reintegrare socială a persoanelor private de libertate.

1.3. Analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ pentru asigurarea continuității serviciilor acordate persoanelor private de libertate .

Termen: periodic, până la finalizarea implementării *Strategiei (2019)*.

Rezultat: cadru normativ comun, care reglementează asigurarea continuității serviciilor acordate persoanelor private de libertate servicii destinate persoanelor private de libertate, modificat și implementat.

1.4. Elaborarea, revizuirea și implementarea unor proceduri interinstituționale referitoare implicarea și colaborarea instituțiilor și autorităților publice centrale și locale în procesul de reintegrare socială.

Termen: până la finalizarea implementării *Strategiei (2019)*.

Rezultat: Manual de proceduri interinstituționale elaborat și implementat.

OBIECTIV STRATEGIC II.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Dezvoltarea programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din perioada detenției și informarea opiniei publice

2.1. Îmbunătățirea educației, asistenței psihologice și asistenței sociale asigurate persoanelor private de libertate.

Termen: până la finalizarea implementării *Strategiei (2019)*.

Rezultat: persoane private de libertate cu abilități, deprinderi și competențe educaționale, psihologice și sociale care cresc posibilitățile de reintegrare socială.

2.2. Conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice privind problematica reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.

Termen: până la finalizarea implementării *Strategiei (2019)*.

Rezultat: opinie publică informată și sensibilizată privind necesitatea reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.

OBIECTIV STRATEGIC III.

Facilitarea asistenței post-detenție la nivel sistemică

3.1. Dezvoltarea și consolidarea de parteneriate între instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, asociațiile și organizațiile neguvernamentale, comunitățile locale, în vederea facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au executat pedepse/măsuri privative de libertate.

Termen: până la finalizarea implementării *Strategiei (2019)*.

Rezultat: protocoale de colaborare și acorduri de parteneriat încheiate sau, după caz, revizuite și implementate.

3.2. Asigurarea continuității intervenției destinate persoanelor care au executat pedepse/măsuri privative de libertate prin preluarea cazurilor și acordarea asistenței în perioada post-detenție.

Termen: până la finalizarea implementării *Strategiei (2019)*.

Rezultat: cazuri preluate în circuit de asistență integrată, în perioada post-detenție.

3.3. Analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ privind înființarea, organizarea și funcționarea întreprinderilor sociale, destinate creării de noi locuri de muncă pentru grupurile vulnerabile, inclusiv pentru persoanele care au executat pedepse privative de libertate.

Termen: 2 ani după intrarea în vigoare a *Strategiei*.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Rezultat: cadru normativ, elaborat și implementat.

3.4. Analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ privind funcționarea și administrarea centrelor de incluziune socială.

Termen: 2 ani după intrarea în vigoare a *Strategiei*.

Rezultat: cadru normativ, completat și implementat.

3.5. Analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ necesar pentru stimularea implicării administrațiilor publice locale, a agenților economici, persoanelor fizice, juridice, de drept public și privat, în susținerea reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.

Termen: 2 ani după intrarea în vigoare a *Strategiei*.

Rezultat: cadru normativ, elaborat și implementat.

PRINCIPII GENERALE

Implementarea *Strategiei* se fundamentează pe modelele de bune practici evidențiate la nivel internațional și european în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate și este subsumată următoarelor principii generale:

- **principiul participării și transparenței** – toate părțile implicate contribuie în mod efectiv la implementarea *Strategiei*. Societatea civilă este informată cu privire la procesul de implementare.
- **principiul continuității și coordonării** – în procesul de implementare a *Strategiei* sunt asigurate atât actualizarea politicilor curente la nivel sectorial, cât și coordonarea cu alte inițiative.
- **principiul responsabilității** – implementarea prezentei *Strategii* este un proces orientat spre obținerea de rezultate. Răspunderea obținerii rezultatelor aparține tuturor actorilor implicați.
- **principiul asigurării securității publice și a siguranței cetățeanului** - în implementarea prezentei *Strategii*, se urmărește creșterea încrederii opiniei publice în demersurile recuperative derulate, subscrise funcției educative a măsurilor și pedepselor privative de libertate.
- **principiul orientării către individ** – în implementarea prezentei *Strategii*, în etapele succesive ale procesului de reintegrare socială, intervențiile sunt particularizate în funcție de nevoile individuale identificate.
- **principiul cooperării, coerenței și multidisciplinarității** – în implementarea prezentei *Strategii*, partenerii instituționali cooperează, conform responsabilităților prevăzute în etape succesive ale procesului de reintegrare socială,

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

asigurându-se, în acest fel, o abordare coerentă și multidisciplinară în concretizarea activităților subscrise obiectivelor asumate.

- **principiul respectării drepturilor persoanelor private de libertate și a confidențialității datelor personale** - în implementarea prezentei *Strategii*, partenerii instituționali asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor private de libertate, cu exigența păstrării confidențialității datelor personale.
- **principiul asigurării eficienței în utilizarea și alocarea resurselor** – în implementarea prezentei *Strategii*, se urmărește obținerea unor rezultate maxime prin utilizarea resurselor alocate.
- **principiul promovării egalității de șanse în accesul la măsurile promovate pentru facilitarea reintegrării sociale** - se asigură condițiile pentru accesarea demersurilor recuperative și a măsurilor promovate prin prezenta *Strategie*, de către fiecare persoană privată de libertate, în raport cu nevoile individuale specifice.
- **principiul sustenabilității activităților** - prezenta *Strategie* propune dezvoltarea unui sistem integrat și durabil de servicii de asistență post-detenție la nivelul comunității.

MONITORIZARE, EVALUARE, REVIZUIRE

Instrumentul prin care se asigură implementarea *Strategiei* este *Planul Național de Implementare*, care conține obiectivele strategice, obiectivele specifice, activitățile, termenele de realizare, responsabilii, resursele și indicatorii de rezultat.

Monitorizarea și raportarea implementării *Strategiei* se realizează de către *Comisia Interministerială*, în conformitate cu prevederile *Regulamentului*, în baza *Planului Național de Implementare*. Prin monitorizare se urmărește analiza periodică a gradului de atingere a obiectivelor stabilite în prezenta *Strategie*, care se reflectă în *Raportul anual de monitorizare*.

Prin **evaluarea** *Strategiei* se urmărește impactul produs de atingerea obiectivelor stabilite. Rezultatul activității de evaluare se concretizează sub forma unui *Raport de evaluare intermediară* și a unui *Raport de evaluare finală*. *Raportul de evaluare intermediară* stă la baza revizuirii *Strategiei*. *Raportul de evaluare finală* stă la baza formulării unor propuneri pentru consolidarea cadrului de reglementare și organizatorico-funcțional, instituit prin prezenta *Strategie*.

Prin **revizuirea** *Strategiei*, în funcție de influențele factorilor interni și externi, se urmărește adaptarea continuă a obiectivelor, activităților și resurselor pentru atingerea impactului așteptat.

Pentru concretizarea obiectivelor și activităților prevăzute în prezenta *Strategie*, fiecare instituție și autoritate publică centrală și locală responsabilă asigură transpunerea acestora în documentele proprii de planificare a activității.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

IMPLICAȚII BUGETARE

Implicațiile bugetare sunt estimate în funcție de resursele financiare prevăzute pentru fiecare dintre obiectivele strategice și activitățile subscrise acestora.

Pentru aplicarea eşalonată a Strategiei (potrivit raportului privind analiza impactului financiar) este nevoie de următorul **volum total de cheltuieli**:

2015 – 51.969.260 lei

2016 – 54.267.406 lei

2017 – 58.217.342 lei

2018 – 66.758.121 lei

2019 – 75.151.811 lei

TOTAL = 306.363.940 lei

Situația **costurilor totale de implementare** a Strategiei, pe instituții participante, respectiv pe ani, se prezintă astfel:

TOTAL GENERAL						
Perioada	2015	2016	2017	2018	2019	Total 2015-2019
TOTAL AN ANP	41,959,422	43,730,601	46,121,940	53,954,066	62,344,786	248,110,815
TOTAL AN PROBATIUNE	374,146	569,026	778,168	1,188,166	1,220,476	4,129,982
TOTAL AN ANOFM	205,556	213,830	273,919	280,565	287,373	1,261,243
TOTAL AN INSPECTORATUL GENERAL DE POLITIE	1,134,652	1,122,839	1,123,523	1,124,228	1,124,955	5,630,197
TOTAL AN MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI	399	3,760	1,038	1,069	1,100	7,366

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

PERSOANELOR VÂRSTNICE						
TOTAL AN MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE prin UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DE STAT / SPECIAL	8,295,085	8,627,350	8,952,452	9,221,500	9,498,946	44,595,333
ONG-URI	0	0	966,302	988,527	674,175	2,629,004
TOTAL GENERAL	51,969,260	54,267,406	58,217,342	66,758,121	75,151,811	306,363,940

De menționat este faptul că, cea mai mare parte (în procent de 88,71 %) din acest volum total de cheltuieli este deja alocat prin bugetele proprii ale instituțiilor partenere, rezultând un **necesar suplimentar de resurse**, după cum urmează:

TOTAL GENERAL	lei					
Perioada	2015	2016	2017	2018	2019	Total 2015-2019
TOTAL AN ANP	29,386	1,458	1,029,853	7,536,071	14,541,972	23,138,740
TOTAL AN PROBATIUNE	23,752	79,353	242,717	200,242	202,948	749,012
TOTAL AN ANOFM						
TOTAL AN INSPECTORATUL GENERAL DE POLITIE	1,112,556	1,100,058	1,100,059	1,092,561	1,092,562	5,497,796
TOTAL AN A.N.A.						
TOTAL AN MINISTERUL						

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE						
TOTAL AN MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE prin UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DE STAT / SPECIAL	498,654	512,771	603,972	622,256	641,402	2,879,055
ONG-URI						
TOTAL GENERAL	1,664,348	1,693,640	2,976,601	9,451,130	16,478,884	32,264,603

Totodată, **beneficul estimat anual** este preliminar la următoarele valori (suma estimată pentru anul 2017 fiind actualizată cu indicii de creștere medie anuală a prețurilor de consum pentru anii 2018 și 2019):

2017 – 105. 886. 462 lei;

2018 – 108.321. 850 lei;

2019 – 110. 813. 253 lei;

TOTAL BENEFICII = 325.021.565 lei.

IMPLICAȚII JURIDICE

Implementarea „Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate” presupune, din perspectiva implicațiilor juridice:

1) Analizarea cadrului normativ pentru asigurarea continuității serviciilor acordate în domeniul reintegrării sociale:

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Studiile evidențiază practici eficiente în alte state europene și recomandă completarea unor prevederi legale aplicabile în domeniul incluziunii sociale, al asistenței sociale și al ocupării forței de muncă, pentru a favoriza accesul persoanelor private de libertate și a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate la o gamă mai largă de servicii sociale și facilități administrative, comparativ cu ceea ce este disponibil la momentul prezent.

- Legea nr. 76 /2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 377/2002 pentru aprobarea Procedurilor privind accesul la măsurile pentru stimularea ocupării forței de muncă, modalitățile de finanțare și instrucțiunile de implementare a acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2) Analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ necesar privind:

- înființarea, organizarea și funcționarea întreprinderilor sociale destinate creării de noi locuri de muncă pentru grupurile vulnerabile, inclusiv pentru persoanele care au executat pedepse privative de libertate;
- înființarea, funcționarea și administrarea centrelor de incluziune socială (*e.g. elaborarea standardelor minimale, specifice*);
- stimularea implicării administrațiilor publice locale, a agenților economici, persoanelor fizice, juridice, de drept public și privat, în susținerea reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.

INDICATORI

Indicatorii de evaluare sunt prevăzuți în *Anexa 1B*.

ETAPE ULTERIOARE INTRĂRII ÎN VIGOARE A STRATEGIEI, INSTITUȚII RESPONSABILE

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Etapă ulterioară intrării în vigoare a Strategiei	Termen	Instituții responsabile
Desemnarea membrilor <i>Comisiei interministeriale</i> pentru coordonarea și implementarea prevederilor Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, 2015 – 2019.	30 de zile de la data intrării în vigoare a proiectului de Hotărâre de Guvern privind implementarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, 2015 – 2019.	Secretariatul General al Guvernului, Ministerul Justiției, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.
Se desemnează membrii Secretariatului tehnic al <i>Comisiei interministeriale</i> prin Decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.	30 de zile de la data intrării în vigoare a proiectului de Hotărâre de Guvern privind implementarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, 2015 – 2019.	Administrația Națională a Penitenciarelor.
Se elaborează <i>Regulamentul</i> de organizare și funcționare a <i>Comisiei interministeriale</i> .	60 de zile de la data intrării în vigoare a proiectului de Hotărâre de Guvern privind implementarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, 2015 – 2019.	<i>Comisia interministerială</i> pentru coordonarea și implementarea prevederilor Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, 2015 – 2019.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

PLAN NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI NAȚIONALE DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Obiectiv strategic I – Dezvoltarea capacității instituționale și interinstituționale în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate și a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate					
Obiective specifice	Activități	Termen	Responsabil	Resurse	Indicator de rezultat
I.1. Formarea și perfecționarea profesională a personalului cu atribuții în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate	I.1.1. Proiectarea și dezvoltarea unui sistem de diagnoză a nevoilor de formare și perfecționare profesională a specialiștilor cu atribuții în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate, în contextul acțiunii interinstituționale.	6 luni (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- grup de lucru interinstituțional: Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Administrația Națională a Penitenciarelor, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Ministerul Educației și Cercetării Științifice	- resurse umane; - nu necesită resurse materiale și financiare.	- instrumente de evaluare a nevoilor de formare și perfecționare profesională, implementate la nivelul fiecărei instituții implicate.
	I.1.2. Dezvoltarea unor programe comune de formare și perfecționare profesională a personalului cu atribuții în domeniul reintegrării sociale și includerea acestora în planurile anuale	anual (la 1 an după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- sectorul formare profesională de la nivelul instituțiilor și autorităților implicate: Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Administrația Națională a Penitenciarelor,	- resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor;	- nr. programe de formare profesională comune elaborate și incluse în planurile de formare profesională ale instituțiilor implicate.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

	de formare profesională ale instituțiilor implicate.		<p>Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Ministerul Educației și Cercetării Științifice;</p> <ul style="list-style-type: none"> - instituții de învățământ superior; - Colegiul Național al Asistenților Sociali; - Colegiul Psihologilor din România. 	<ul style="list-style-type: none"> - fonduri din proiecte; - resurse atrase de către colaboratori externi. 	
	I.1.3. Implementarea programelor comune de formare și de perfecționare profesională a personalului cu atribuții în domeniul reintegrării sociale.	anual (după 1 an de la intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	<ul style="list-style-type: none"> - sectorul formare profesională de la nivelul Ministerului Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Administrației Naționale a Penitenciarelor, Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, Ministerului Educației și Cercetării Științifice - instituții de învățământ superior; - Colegiul Național al Asistenților Sociali; - Colegiul Psihologilor din România. 	<ul style="list-style-type: none"> - resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor; - fonduri din proiecte; - resurse atrase de către colaboratori externi. 	<ul style="list-style-type: none"> - nr. programe comune de formare și de perfecționare profesională implementate/ nr. programe comune dezvoltate; - nr. specialiști care urmează programele/nr. specialiști care au fost identificați cu nevoile de formare și perfecționare profesională; - nr. specialiști care au absolvit programul/nr.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

					specialiști participanți.
	I.1.4. Organizarea unor schimburi de experiență și diseminarea modelelor profesionale de bună practică în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.	anual (după 1 an de la intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.	- resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor; - fonduri din proiecte; - resurse atrase de către colaboratori externi.	- nr. activități de diseminare a bunelor practici în domeniul reintegrării sociale (e.g. <i>schimburi de experiență, conferințe, seminarii etc.</i>); - nr. specialiști beneficiari ai activităților de diseminare a bunelor practici în domeniul reintegrării sociale.
I.2. Dezvoltarea infrastructurii instituționale și interinstituționale	I.2.1. Stabilirea unor standarde minimale și a unor standarde optime privind resursele necesare implementării <i>Strategiei</i> .	6 luni (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.	- resurse umane.	- standarde minimale și standarde optime stabilite.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

	<p>I.2.2. Alocarea resurselor instituționale necesare susținerii desfășurării eficiente a activităților, în acord cu standardele stabilite la I.2.1.</p>	<p>1 an (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).</p>	<p>- decidenți de la nivelul Ministerului Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Sănătății, Administrației Naționale a Penitenciarelor.</p>	<p>- resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor; - fonduri din proiecte; - resurse atrase de către colaboratori externi.</p>	<p>- buget alocat/buget planificat; - execuție bugetară; - stat de funcții completat/reorganizat; - ocuparea posturilor vacante din statele de funcții; - nr. proiecte accesate.</p>
	<p>I.2.3. Îmbunătățirea condițiilor materiale existente la nivelul instituțiilor publice, identificarea și amenajarea de noi spații și asigurarea mijloacelor fixe/mobile necesare, în vederea desfășurării eficiente a activităților.</p>	<p>anual (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).</p>	<p>- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.</p>	<p>- resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor; (<i>inclusiv din venituri proprii</i>); - fonduri din proiecte;</p>	<p>- nr. spații amenajate/nr. spații nou identificate; - nr. spații amenajate / nr. spații care necesită îmbunătățirea amenajării; - valoare mijloace fixe/mobile asigurate/valoare mijloace fixe/mobile necesare.</p>

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

				- resurse atrase de către colaboratori externi.	
I.3. Analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ pentru asigurarea continuității serviciilor acordate persoanelor private de libertate	I.3.1. Constituirea și actualizarea unei baze comune de acte normative, în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.	3 luni (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i> pentru constituire) și ori de câte ori e necesar (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i> pentru actualizare).	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Administrația Națională a Penitenciarelor, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății.	- resurse umane.	- bază comună de acte normative în domeniul reintegrării sociale constituită și actualizată.
	I.3.2. Analiza actelor normative existente, în scopul identificării prevederilor necesar a fi modificate și/sau completate, a lacunelor legislative în domeniu și, după caz, în scopul asanării cadrului legislativ.	1 an (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.	- resurse umane.	- raport de analiză și inventar de propuneri de modificare sau completare a cadrului legislativ.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

	<p>I.3.3. Identificarea necesităților privind facilitarea reintegrării sociale a persoanelor private de libertate (e.g. <i>accesul reciproc al instituțiilor implicate la informații relevante, accesul comun la baze de date informatizate etc.</i>)</p>	<p>1 an (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).</p>	<p>- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.</p>	<p>- resurse umane.</p>	<p>- document de identificare a necesităților privind facilitarea reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.</p>
	<p>I.3.4. Formularea propunerilor de modificare și completare a cadrului legislativ în domeniu.</p>	<p>periodic, în funcție de I.3.1 și I.3.2.</p>	<p>- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.</p>	<p>- resurse umane.</p>	<p>- nr. propuneri de modificare și completare asumate/ nr. propuneri de modificare și completare identificate a fi necesare.</p>
	<p>I.3.5. Activități de suport (e.g. <i>dezbateri, ateliere de lucru cu profesioniști, mese rotunde, realizare de emisiuni radio-TV, materiale promoționale</i>) pentru</p>	<p>periodic (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).</p>	<p>- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății,</p>	<p>- resurse umane; - resurse financiare în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor;</p>	<p>- nr. activități de suport organizate /proiect de act normativ.</p>

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

	promovarea noilor acte normative și modificarea, completarea celor existente.		Administrația Națională a Penitenciarelor.	(<i>inclusiv din venituri proprii</i>); - fonduri din proiecte; - resurse atrase de către colaboratori externi.	
	I.3.6. Activități de conștientizare a opiniei publice pentru promovarea noilor acte normative și modificarea, completarea celor existente, în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.	periodic (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.	- resurse umane.	- nr. activități de conștientizare a opiniei publice susținute/ proiect de act normativ.
I. 4. Elaborarea, revizuirea și implementarea unor proceduri interinstituționale referitoare la implicarea și colaborarea instituțiilor și	I.4.1. Constituirea grupului de lucru pentru elaborarea procedurilor interinstituționale.	6 luni (de la intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>), conform unui calendar al activităților stabilit de <i>Comisia</i>	- <i>Comisia interministerială</i> .	- resurse umane.	- grup de lucru constituit.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

autorităților publice centrale și locale în procesul de reintegrare socială		<i>interministerială.</i>			
	I.4.2. Elaborarea procedurilor interinstituționale.	1 an (de la intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>), conform unui calendar al activităților stabilit de <i>Comisia interministerială.</i>	- grup de lucru constituit din reprezentanți ai Ministerului Justiției prin Direcției Naționale de Probațiune, Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Sănătății, Administrației Naționale a Penitenciarelor.	- resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor.	- proiect de <i>Manual de proceduri interinstituționale</i> elaborat.
	I.4.3. Avizarea și aprobarea procedurilor interinstituționale elaborate.	60 zile de la definitivarea procedurilor interinstituționale.	- decidenții Ministerului Justiției prin Direcției Naționale de Probațiune, Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Sănătății,	- resurse umane.	- decizie de aprobare a <i>Manualului de proceduri interinstituționale.</i>

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

			Administrației Naționale a Penitenciarelor. - <i>Comisia interministerială (aviz).</i>		
	I.4.4. Implementarea <i>Manualului de proceduri interinstituționale.</i>	30 zile din momentul aprobării <i>Manualului de proceduri interinstituționale.</i>	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.	- resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor.	- activități desfășurate conform <i>Manualului de proceduri interinstituționale.</i>
	I.4.5. Completarea, după caz, revizuirea <i>Manualului de proceduri interinstituționale.</i>	În funcție de necesități, periodic, până la finalizarea implementării <i>Strategiei.</i>	- grup de lucru constituit din reprezentanți ai Ministerului Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Educației și Cercetării	- resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor.	- <i>Manual de proceduri interinstituționale</i> completat, revizuit.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

			Științifice, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Sănătății, Administrației Naționale a Penitenciarelor.		
--	--	--	---	--	--

Obiectiv strategic II –Dezvoltarea programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din perioada detenției și informarea opiniei publice					
Obiective specifice	Activități	Termen	Responsabil	Resurse	Indicator de rezultat
II.1. Îmbunătățirea educației, asistenței psihologice și asistenței sociale asigurate persoanelor private de libertate	II.1.1.Elaborarea/revizuirea instrumentelor necesare culegerii informațiilor relevante în procesul de evaluare a nevoilor persoanelor private de libertate.	6 luni (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.	- resurse umane.	- instrumente elaborate/revizuite pentru evaluarea nevoilor persoanelor private de libertate, din perspectivă instituțională/interinstituțională.
	II.1.2. Evaluarea nevoilor educaționale, psihologice, medicale și sociale ale persoanelor private de libertate la nivelul unităților penitenciare, conform standardelor stabilite în	conform termenelor stabilite de cadrul legislativ și de <i>Manualul de proceduri</i>	- Administrația Națională a Penitenciarelor și unități subordonate; - Direcția Națională de Probațiune și servicii subordonate;	- resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare în limita bugetelor	- nr. persoane private de libertate evaluate conform standardelor / nr. persoane private de libertate, conform efectivului rulat;

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

	domeniu.	<i>interinstituționale</i> (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Educației și Cercetării Științifice prin unitățile subordonate.	alocate instituțiilor.	<p>- nr. evaluări realizate pentru fiecare persoană privată de libertate / nr. evaluări reglementate prin standarde pentru fiecare persoană privată de libertate;</p> <p>- nr. referate de evaluare furnizate de serviciile de probațiune/ nr. persoane private de libertate evaluate de serviciile de probațiune.</p>
	II.1.3. Adecvarea recomandărilor de includere a persoanelor private de libertate în activități și programe educative, de asistență psihologică și asistență socială la nevoile identificate.	anual (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate.	- resurse umane.	<p>- nr. <i>Planuri individualizate de evaluare și intervenție educativă și terapeutică</i> întocmite și revizuite în concordanță cu nevoile identificate/ nr. persoane private de</p>

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

					<p>libertate;</p> <p>- tipuri de programe dezvoltate/ tipuri de nevoi identificate la nivelul populației carcerale.</p>
	<p>II.1.4. Derularea efectivă a activităților și programelor educative, psihologice, medicale și sociale recomandate, cu accent pe instruirea școlară și calificarea persoanelor private de libertate, în funcție de cerințele de pe piața forței de muncă.</p>	<p>anual (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>), conform recomandărilor și planificării activităților/ programelor, în perioada detenției.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate; - Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune; - Ministerul Educației și Cercetării Științifice prin unitățile subordonate; - Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și instituții subordonate; - alți parteneri instituționali și organizații neguvernamentale (<i>conform protocoalelor de colaborare</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> - resurse umane; - resurse financiare în limita bugetelor alocate pentru formarea profesională a persoanelor private de libertate; - fonduri din proiecte; - resurse atrase de către colaboratori externi. 	<ul style="list-style-type: none"> - nr. persoane private de libertate incluse în demersuri recuperative adaptate nevoilor identificate/ nr. persoane private de libertate cu recomandări de includere în activități și programe; - nr. persoane private de libertate care au absolvit, finalizat activitatea sau programul, conform obiectivelor/ nr. persoane private de libertate incluse în activități și programe;

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

					- nr. organizațiilor neguvernamentale implicate.
	<p>II.1.5. Desfășurarea de activități lucrative, inclusiv pe bază de voluntariat, în interiorul și/sau exteriorul locului de deținere, cu implicarea persoanelor private de libertate.</p>	<p>anual (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>), în funcție de oferta beneficiarilor, a forței de muncă disponibile și a criteriilor de selecție a persoanelor private de libertate.</p>	<p>- Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate; - agenți economici; - beneficiari ai activităților de voluntariat (<i>conform contractelor încheiate</i>).</p>	<p>- resurse financiare ale beneficiarilor externi, agenților economici.</p>	<p>- nr. persoane private de libertate care desfășoară activități lucrative/ nr. persoane private de libertate apte pentru activități lucrative.</p>
	<p>II.1.6. Evaluarea eficacității programelor și activităților educative, de asistență psihologică și asistență socială implementate la nivelul fiecărei instituții și autorități publice implicate în procesul de reintegrare socială.</p>	<p>anual (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).</p>	<p>- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice prin inspectoratele școlare, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor; - parteneri instituționali și organizații</p>	<p>- resurse umane; - resurse financiare în limita bugetelor alocate; - fonduri din proiecte.</p>	<p>- rapoarte de evaluare a eficacității programelor și activităților.</p>

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

			<p>neguvernamentale (conform <i>protocoalelor de colaborare</i>);</p> <ul style="list-style-type: none"> - instituții de învățământ superior; - organisme profesionale cu rol de supervizare. 		
	<p>II.1.7. Revizuirea, adaptarea și definitivarea programelor și proiectelor activităților educative, de asistență psihologică și asistență socială, în funcție de rezultatele evaluărilor periodice și ale evaluărilor anuale ale demersurilor.</p>	<p>anual (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, prin unitățile subordonate, Ministerul Educației și Cercetării Științifice prin unitățile subordonate; Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor; - parteneri instituționali și organizații neguvernamentale (conform <i>protocoalelor de colaborare</i>); - instituții de învățământ superior; - organisme profesionale cu rol de supervizare (e.g. <i>Colegiul Psihologilor din</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - resurse umane; - resurse financiare în limita bugetelor alocate; - fonduri din proiecte; - resurse atrase de către colaboratori. 	<ul style="list-style-type: none"> - nr. programe și proiecte de activitate revizuite și adaptate /nr. programe și proiecte de activitate care necesită revizuire și adaptare.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

			<i>România, Colegiul Național al Asistenților Sociali din România).</i>		
	<p>II.1.8. Evaluarea finală a persoanelor private de libertate, de la nivelul sistemului penitenciar, conform standardelor stabilite în domeniu.</p>	<p>conform termenelor prevăzute de cadru legislativ și de <i>Manualul de proceduri interinstituționale</i> (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Administrația Națională a Penitenciarelor și unități subordonate; - servicii de probațiune; - parteneri instituționali și organizații neguvernamentale (<i>conform protocoalelor de colaborare și responsabilităților</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> - resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare în limita bugetelor alocate. 	<ul style="list-style-type: none"> - nr. persoane private de libertate evaluate/ nr. persoane private de libertate analizate în comisia de propuneri pentru liberare condiționată; - nr. persoane private de libertate pentru care au fost întocmite formulare de recomandare sau certificare a participării la activități lucrative sau de reintegrare socială/ nr. persoane private de libertate participante la activități lucrative sau de reintegrare

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

					socială.
	<p>II.1.9. Informarea persoanelor private de libertate, cu privire la furnizorii de servicii sociale și rețeaua comunitară, ce pot fi accesate, în etapa pregătirii pentru liberare și/sau în perioada post-detentie.</p>	<p>în etapa pregătirii pentru liberare (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Administrația Națională a Penitenciarelor și unități subordonate; - Direcția Națională de Probațiune și servicii subordonate; - parteneri instituționali și organizații neguvernamentale (<i>conform protocoalelor de colaborare și responsabilităților</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> - resurse umane; - resurse financiare în limita bugetelor alocate; - fonduri din proiecte; - resurse atrase de către colaboratori. 	<ul style="list-style-type: none"> - nr. materiale de informare (e.g. <i>pliante, broșuri, afișe etc.</i>) distribuite/ nr. persoane private de libertate analizate în comisia de propuneri pentru liberare condiționată.
	<p>II.1.10. Acordarea de suport pentru persoanele private de libertate cu nevoi prioritare în perioada imediat următoare liberării (e. g. <i>sprijin pentru eliberarea documentelor de identitate, certificat handicap, pensie etc.</i>).</p>	<p>în perioada pregătirii pentru liberare, conform <i>Manualului de proceduri interinstituționale</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Administrația Națională a Penitenciarelor și unități subordonate; - servicii de probațiune; - parteneri instituționali și organizații neguvernamentale (<i>conform protocoalelor de colaborare și responsabilităților</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> - resurse umane; - resurse financiare în limita bugetelor alocate; - resurse ale persoanelor private de libertate (e.g. <i>taxe suportate pentru eliberarea documentelor de identitate etc.</i>); 	<ul style="list-style-type: none"> - nr. cazuri soluționate/ nr. persoanele private de libertate care necesită soluționarea.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

				- resurse atrase de către colaboratori.	
	<p>II.1.11. Informarea partenerilor instituționali, potrivit domeniului lor de competență, cu privire la nevoile de asistență post-detenență ale persoanele private de libertate (e.g. <i>pentru preluarea persoanelor private de libertate de către instituții de îngrijire</i>).</p>	<p>în perioada pregătirii pentru liberare (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).</p>	<p>- Administrația Națională a Penitenciarelor și unități subordonate; - Direcția Națională de Probațiune și servicii de probațiune; - parteneri instituționali și organizații neguvernamentale (<i>conform protocoalelor de colaborare și responsabilităților</i>).</p>	- resurse umane.	<p>- nr. persoane private de libertate pentru care a fost realizată informarea pentru preluarea cazurilor/ nr. persoane private de libertate identificate cu nevoi în acest sens;</p> <p>- nr. parteneri instituționali coopțați.</p>
<p>II.2. Conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice privind problematica reintegrării sociale a persoanelor private de libertate</p>	<p>II.2.1. Mediatizarea constantă a implicării persoanelor private de libertate în activități și programe educative, de asistență psihologică și asistență socială, precum și în activități lucrative.</p>	<p>periodic (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).</p>	<p>- Administrația Națională a Penitenciarelor și unități subordonate.</p>	<p>- resurse umane; - resurse financiare în limita bugetelor instituțiilor; - fonduri din proiecte.</p>	<p>- nr. apariții în mass-media/ nr. comunicate de presă elaborate;</p> <p>- coeficient de imagine neutru sau pozitiv.</p>
	<p>II.2.2. Proiecte și campanii de prevenire a criminalității, precum și de facilitare a reintegrării sociale a persoanelor</p>	<p>periodic, (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).</p>	<p>- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, și instituțiile subordonate, Ministerul Afacerilor</p>	<p>- resurse umane; - resurse financiare suplimentare</p>	<p>- nr. parteneri instituționali implicați;</p> <p>- nr. campanii</p>

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

	private de libertate, organizate la nivel central și la nivelul comunităților locale.		Interne, Ministerul Educației și Cercetării Științifice și instituțiile subordonate, Administrația Națională a Penitenciarelor; - parteneri instituționali (<i>conform protocoalelor de colaborare și responsabilităților</i>).	alocate de Ministerul Finanțelor Publice: - fonduri din proiecte; - resurse atrase de partenerii instituționali.	organizate; - nr. proiecte organizate; - nr. beneficiari/nr. campanii organizate; - nr. apariții în mass-media/nr. comunicate de presă elaborate per campanie; - nr. materiale de informare (e.g. <i>broșuri/pliante informaționale</i>) distribuite /campanie de prevenire a criminalității.
	II.2.3.Crearea/dezvoltarea unor produse media (e.g. <i>emisiuni, spoturi sociale audio-video</i> etc.) destinate prevenirii criminalității și facilitării reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.	periodic, (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Administrația Națională a	- resurse umane; resurse financiare suplimentare alocate de Ministerul Finanțelor	- nr. parteneri instituționali cointeresați în realizarea unor produse media/ nr. parteneri instituționali contactați;

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

			Penitenciarelor.	Publice; - resurse atrase de parteneri instituționali; - fonduri din proiecte.	- nr. produse media realizate/ nr. produse media solicitate; - nr. reprezentanți mass-media care pot asigura mediatizarea/ nr. reprezentanți mass-media contactați; - nr. produse media realizate/ nr. produse media necesar a fi dezvoltate.
	II.2.4. Difuzarea de către reprezentanții mass-media a produselor destinate prevenirii criminalității și facilitării reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.	periodic, (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- reprezentanți mass-media (<i>conform protocoalelor de colaborare</i>).	- resurse umane și financiare ale reprezentanților mass-media.	- nr. produse media difuzate/ nr. produse media realizate.

Obiectiv strategic III – Facilitarea asistenței post-detenție la nivel sistemic

Obiective specifice	Activități	Termen	Responsabil	Resurse	Indicator de
---------------------	------------	--------	-------------	---------	--------------

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

					rezultat
III. 1. Dezvoltarea și consolidarea de parteneriate între instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, asociațiile și organizațiile neguvernamentale, comunitățile locale, în vederea facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate	III. 1.1. Inventarierea nevoilor de extindere a colaborărilor de către instituțiile și autoritățile publice implicate în procesul de reintegrare socială.	anual (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.	- resurse umane.	- inventar privind arii de servicii deficitare și parteneri eligibili.
	III.1.2. Formalizarea cadrului colaborării între instituții și autorități publice, organizații neguvernamentale, reprezentanți ai comunităților locale și alți parteneri sociali (e.g. <i>patronate, syndicate, agenți economici etc.</i>), cu rol în etapa post-detenență a	anual (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor; - asociații și organizații neguvernamentale	- resurse umane.	- nr. protocoale de colaborare încheiate/ nr. parteneri eligibili.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

	procesului de reintegrare socială.		(conform protocoalelor de colaborare și responsabilităților); - parteneri sociali.		
	III.1.3. Intensificarea activităților comune de facilitare a reintegrării sociale, în contextul <i>Pactelor teritoriale și a parteneriatelor județene și locale pentru ocuparea forței de muncă și incluziune socială.</i>	anual (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice prin unitățile subordonate, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor și instituții publice locale, cu responsabilități în contextul <i>Pactelor Teritoriale</i> , potrivit legii.	- resurse umane.	- nr. activități comune realizate/ nr. activități stabilite în contextul <i>Pactelor teritoriale</i> ;
	III.1.4. Evaluarea activităților comune ale instituțiilor și autorităților publice	anual (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune,	- resurse umane; - resurse financiare în	- măsuri și recomandări comune stabilite/ concluzii

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

	implicate în procesul de reintegrare socială a persoanelor private de libertate.		Ministerul Educației și Cercetării Științifice și instituțiile subordonate, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor și autorități publice cu atribuții în procesul de reintegrare socială, potrivit legii.	limita bugetelor alocate.	evidențiate în rapoartele de evaluare; - măsuri și recomandări implementate/ măsuri și recomandări stabilite.
	III.1.5. Elaborarea și derularea de proiecte, în colaborare cu structurile europene și internaționale, care au ca scop reintegrarea socială a persoanelor private de libertate.	anual	- Ministerul Justiției, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor și autorități publice cu atribuții în procesul de reintegrare socială, potrivit legii;	- resurse umane; - fonduri din proiecte;	- nr. proiecte implementate/ nr. proiecte elaborate; - nr. activități derulate; - nr. beneficiari.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

			<ul style="list-style-type: none"> - asociații și organizații neguvernamentale; - parteneri europeni și internaționali. 		
	<p>III.1.6. Dezvoltarea întreprinderilor sociale, prin identificarea și promovarea activităților, inclusiv prin intermediul proiectelor cu finanțare externă.</p>	<p>până la finalizarea implementării <i>Strategiei</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Administrația Națională a Penitenciarelor și autorități publice cu atribuții în procesul de reintegrare socială, potrivit legii; - asociații și organizații neguvernamentale; - parteneri la nivel european/ internațional. 	<ul style="list-style-type: none"> - resurse umane; - fonduri din proiecte; - resurse umane și materiale atrase de colaboratori. 	<ul style="list-style-type: none"> - nr. întreprinderi sociale dezvoltate; - nr. beneficiari ai întreprinderilor sociale.
	<p>III.1.7. Organizarea periodică a unor întâlniri între angajatori și persoanele private de libertate.</p>	<p>anual</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Administrația Națională a Penitenciarelor și unități subordonate, în colaborare cu Agenția Națională pentru Ocuparea 	<ul style="list-style-type: none"> - resurse umane; - resurse financiare în limita bugetelor alocate; - resurse atrase 	<ul style="list-style-type: none"> - nr. întâlniri organizate între angajatori și persoanele private de libertate;

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

			Forțele de Muncă și instituții subordonate, angajatori, agenți economici.	de parteneri instituționali.	<ul style="list-style-type: none"> - nr. angajatori participanți; - nr. persoane private de libertate angajate/ nr. persoane private de libertate participante la întâlnirile cu angajatorii.
III.2. Asigurarea continuității intervenției destinate persoanelor care au executat pedepse private de libertate, prin preluarea cazurilor și acordarea asistenței în perioada post-detenență	III.2.1. Furnizarea informațiilor necesare instituțiilor, pentru continuarea intervențiilor educative, de asistență psihologică și asistență socială, conform <i>Manualului de proceduri interinstituționale</i> .	permanent, conform prevederilor <i>Manualului de proceduri interinstituționale</i> .	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice și instituțiile subordonate, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.	- resurse umane.	- nr. beneficiari luați în evidență pentru preluare de către instituțiile publice/nr. beneficiari care necesită asistență în perioada post-detenență.
	III. 2.2. Înființarea unei platforme informaționale,	1 an (după aprobarea <i>Manualului de</i>	- grup de lucru constituit prin decizia <i>Comisiei</i>	- resurse umane; - resurse	- platformă informațională funcțională.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

	care să permită corelarea informațiilor privind persoanele private de libertate și accesul comun al instituțiilor cu responsabilități privind reintegrarea socială.	<i>proceduri interinstituționale).</i>	<i>interministeriale.</i>	materiale; - resurse financiare în limita bugetelor alocate; - fonduri din proiecte.	
	III. 2.3. Dezvoltarea centrelor de informare și consiliere pentru persoanele private de libertate beneficiare și pentru familiile acestora.	până la finalizarea implementării <i>Strategiei.</i>	- autorități publice locale și, după caz, organizații neguvernamentale.	- resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare în limita bugetelor alocate; - fonduri din proiecte finanțate extern.	- nr. centre de informare și consiliere operaționale.
	III. 2.4. Referirea cazurilor, conform responsabilităților ce revin instituțiilor și autorităților publice.	conform <i>Manualului de proceduri interinstituționale.</i>	- Ministerul Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, Ministerul Educației și Cercetării Științifice și instituțiile subordonate,	- resurse umane; - resurse materiale.	- nr. beneficiari ai asistenței post-detenție/nr. cazuri transferate.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

			Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Administrația Națională a Penitenciarelor.		
	III.2.5. Realizarea de studii privind reintegrarea socială a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate.	până la finalizarea implementării <i>Strategiei (2018)</i> .	- instituții desemnate prin decizia <i>Comisiei interministeriale</i> .	- resurse umane; - resurse materiale; - resurse financiare ale instituțiilor desemnate; - fonduri din proiecte.	- nr. rapoarte de cercetare; - recomandări și măsuri; consecutive concluziilor studiilor.
III. 3 Analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ privind înființarea, organizarea și funcționarea întreprinderilor sociale, cu accent pe persoanele care au executat pedepse privative de libertate.	III.3.1. Analizarea și, după caz, modificarea și completarea proiectelor de acte normative, referitoare la înființarea, organizarea și funcționarea întreprinderilor sociale.	2 ani (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.	- resurse umane.	- act normativ adoptat /proiect de act normativ.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

III. 4. Analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ privind funcționarea și administrarea centrelor de incluziune socială	III.4.1. Analizarea și, după caz, modificarea și completarea actelor normative, referitoare la funcționarea și administrarea centrelor de incluziune socială (e.g. <i>standarde de calitate</i>).	2 ani (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- instituții și autorități publice centrale și locale, cu atribuții în procesul de reintegrare socială, potrivit legii.	- resurse umane.	- act normativ adoptat /proiect de act normativ.
	III.4.2 Dezvoltarea centrelor de incluziune socială, după caz, a locuințelor sociale;	până la finalizarea implementării <i>Strategiei</i> .	- autorități publice locale și, după caz, organizații neguvernamentale;	- resurse umane; - resurse materiale; - resurse bugetare ale autorităților publice locale; - fonduri din proiecte.	- nr. centre de incluziune/locuințe sociale funcționale.
III.5. Analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ necesar pentru stimularea implicării	III.5.1 Analizarea și, după caz, modificarea și completarea actelor normative, privind facilitățile acordate angajatorilor pentru	2 ani (după intrarea în vigoare a <i>Strategiei</i>).	- Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Finanțelor Publice.	- resurse umane.	- act normativ adoptat /proiect de act normativ.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

administrațiilor publice locale, a agenților economici, a persoanelor fizice, juridice, de drept public și privat în susținerea reintegrării sociale a persoanelor private de libertate.	persoanele care au executat pedepse private de libertate.				
---	---	--	--	--	--

PARTENERI IMPLICAȚI

MINISTERE:

Ministerul Afacerilor Interne
Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice
Ministerul Justiției
Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
Ministerul Sănătății

INSTITUȚII PUBLICE:

1. Centrale

Agenția Națională Antidrog
Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
Agenția Națională pentru Romi
Autoritatea Națională pentru Calificări
Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție
Centru de Informare ONU pentru România
Direcția Națională de Probațiune
Direcția Structuri și Programe pentru Sport din cadrul Ministerului Tineretului și Sportului
Inspectoratul General al Poliției Române

2. Locale

Direcția Generală de Asistență Socială București
Direcția Generală de Poliție a Municipiului București
Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
Universitatea din București

PERSOANE JURIDICE, ASOCIAȚII ȘI ONG-URI:

Agenția de Dezvoltare Comunitară Împreună
Asociația Action – The Family International
Asociația Alcoolicii Anonimi – Brașov

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Asociația Europa pentru Europa
Asociația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Feminin
Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România - Comitetul Helsinki
Asociația Profesională Neguvernamentală de Asistență Socială, Baia Mare
Asociația Romanian Harm Reduction Network
Asociația Română Anti-SIDA București
Asociația Română pentru Transparență
Asociația "Serviciul Umanitar pentru Penitenciare
Asociația „Târgoviște spre Europa”
Asociația "Youth for Justice"
Berean Prison Ministry
Bernard Brunhes International
Biserica Creștină după Evanghelie - Uniunea Bisericilor Creștine după Evanghelie din România
Biserica lui Dumnezeu Apostolică din România – Cultul Creștin Penticostal
Biserica Ortodoxă Română
Centrul Creștin de Reintegrare Socială „Onisim” - Bistrița
Centrul Român pentru Educație și Dezvoltare Umană
Compania „Red Family”
Crucea Roșie Română
Federația „Filantropia” – Biserica Ortodoxă Română
Fundația „Estuar”
Fundația „Prison Fellowship România”
Fundația „Reforma Justiției Penale”
Fundația "Stânca Veacurilor"
Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului
Organizația „ALIAT” (Alianța pentru Lupta Împotriva Alcoolismului și Toxicomaniilor)
Organizația Religioasă „Martorii lui Iehova”
Organizația „Samusocial” din România
Patronatul Român
Societatea Independentă Română pentru Drepturile Omului
Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România - Uniunea Comunităților Creștine Baptiste

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

ANEXA nr. 1 B

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ				
DENUMIRE OBIECTIV STRATEGIC	REZULTAT AȘTEPTAT	DENUMIRE INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	VALOARE INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	
			PREVIZIONAT	REALIZAT
<p style="text-align: center;">Dezvoltarea capacității instituționale și interinstituționale în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dezvoltarea competențelor personalului; ▪ dezvoltarea infrastructurii instituționale și a cooperării interinstituționale; ▪ modificarea cadrului normativ pentru îmbunătățirea continuum-ului de servicii în domeniul reintegrării sociale; ▪ elaborarea procedurilor interinstituționale. 	<p>Rezultatul așteptat prin atingerea acestui obiectiv constă în asigurarea cadrului normativ și organizatorico-funcțional necesar abordării interinstituționale a procesului de reintegrare socială a persoanelor private de libertate.</p>	Nr. instrumente de evaluare elaborate.	1	
		Nr. programe de formare comună implementate.	5	
		Procent absolvenți programe de formare profesională. (%)	95 % dintre cei evaluați cu nevoia de formare profesională.	
		Nr. acte normative adoptate.	5	
		Nr. acte normative modificate.	5	
		Nr. ore de formare profesională.	30 h/an	
		Nr. proiecte cu finanțare externă implementate.	5	
		Nr. spații nou amenajate, conform standardelor stabilite prin prezenta <i>Strategie</i> .	-	
		Nr. baze comune de documente normative.	1	
Dezvoltarea programelor	Rezultatul așteptat prin atingerea acestui obiectiv	Nr. programe educaționale, de asistență psihologică și	40	

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

DENUMIRE OBIECTIV STRATEGIC	REZULTAT AȘTEPTAT	DENUMIRE INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	VALOARE INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	
			PREVIZIONAT	REALIZAT
<p>educaționale, de asistență psihologică și asistență socială din perioada detenției și informarea opiniei publice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ îmbunătățirea educației, asistenței psihologice și asistenței sociale asigurate persoanelor private de libertate; ▪ conștientizarea opiniei publice privind problematica reintegrării sociale a persoanelor private de libertate. 	<p>constă în pregătirea persoanelor private de libertate, din perspectivă educațională, psihologică și socială, pentru reintegrarea socio-profesională sau, după caz, pentru preluarea acestora într-un circuit de asistență post-detenție.</p>	asistență socială disponibile în <i>Ofertă</i> .		
		Nr. metodologii și instrumente de lucru pentru domeniul reintegrării sociale.	5	
		Nr. participări ale persoanelor private de libertate la programe și activități educaționale, de asistență psihologică și asistență socială/nr. efectiv rulat. (%)	> 60%	
		Nr. beneficiari ai cursurilor de calificare/recalificare profesională/nr. persoane private de libertate care au fost identificate cu această nevoie. (%)	>30%	
		Nr. cazuri preluate/nr. cazuri pentru care au fost livrate datele pentru preluare în circuit de asistență post-detenție.(%)	70%	
		Nr. campanii de prevenire a criminalității, precum și de facilitare a reintegrării sociale desfășurate.	5	

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

DENUMIRE OBIECTIV STRATEGIC	REZULTAT AȘTEPTAT	DENUMIRE INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	VALOARE INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	
			PREVIZIONAT	REALIZAT
		Nr. produse media difuzate/ nr. produse media realizate.	5	
Facilitarea asistenței post-detenție la nivel sistemic <ul style="list-style-type: none"> ▪ dezvoltarea și consolidarea de parteneriate între instituțiile și autoritățile publice centrale și locale, asociațiile și organizațiile neguvernamentale, comunitățile locale, în vederea facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au executat pedepse privative de libertate; <ul style="list-style-type: none"> • asigurarea continuității intervenției destinate persoanelor care au executat pedepse privative de libertate prin preluarea cazurilor și acordarea asistenței în perioada postdetenție; • elaborarea cadrului normativ privind înființarea, organizarea și funcționarea întreprinderilor sociale; 	Rezultatul așteptat prin atingerea acestui obiectiv constă în asigurarea cadrului normativ și organizatorico-funcțional pentru susținerea persoanelor private de libertate în perioada post-detenție, în vederea asumării și exercitării autonome a rolurilor sociale.	Nr. acte normative adoptate.	3	
		Nr. acte normative modificate.	1	
		Nr. organizații neguvernamentale cu activitate în domeniul reintegrării sociale, cu care au fost încheiate convenții de colaborare.	50	
		Nr. întreprinderi sociale dezvoltate.	>15	
		Nr. persoane care au executat pedepse privative de libertate angajate ca urmare a burselor locale sau naționale ale locurilor de muncă.	10 % dintre participanți	
		Nr. <i>Manual proceduri interinstituționale</i> elaborate.	1	
		Nr. centre de informare și consiliere pentru persoanele	40	

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

DENUMIRE OBIECTIV STRATEGIC	REZULTAT AȘTEPTAT	DENUMIRE INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	VALOARE INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	
			PREVIZIONAT	REALIZAT
<ul style="list-style-type: none"> • elaborarea cadrului normativ privind înființarea, organizarea și administrarea centrelor de incluziune socială; • elaborarea cadrului normativ necesar pentru stimularea implicării administrațiilor publice locale, a agenților economici și a persoanelor fizice, juridice, de drept public și privat, în susținerea reintegrării sociale a persoanelor private de libertate. 		private de libertate beneficiare și pentru familiile acestora.		
		Nr. centre de incluziune socială operaționale.	>8	
		Nr. locuințe sociale alocate pentru persoanele care au executat pedepse privative de libertate/ nr. persoane care au executat pedepse privative de libertate identificate cu nevoia (%).	-	
		Nr. studii privind reintegrarea socială a persoanelor care au executat o pedeapsă privativă de libertate.	5	
		Număr absolvenți cursuri de calificare urmate în etapa post-detenție/nr. persoane participante. (%)	-	
		Număr persoane angajate/ număr persoane asistate în vederea angajării. (%)	-	

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

DENUMIRE OBIECTIV STRATEGIC	REZULTAT AȘTEPTAT	DENUMIRE INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	VALOARE INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	
			PREVIZIONAT	REALIZAT
		Număr persoane care au beneficiat de servicii sociale în regim integrat / nr. persoane identificate cu această nevoie (%)	50%	